

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 75 stemte for, 89 imod.

§§ 9–12, ændringsforslag nr. 4, § 13, således ændret, §§ 14–18
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om tilskud til arbejdsgivernes betaling af arbejdsmarkedsbidrag. (Lovforslag nr. L 207).

§§ 1–4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik endelig til afstemning vedrørende forslag til lov om forlængelse af overenskomster m.v. inden for den offentlige sygesikring (Lovforslag nr. L 213).

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 og 3, § 2, således ændret, og §§ 3–7
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om bunden opsparing.
(Fremsat 27/3 85. Første behandling 28/3 85. Betænkning 29/3 85).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 5 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om ændring af selskabsskateloven. (Ændring af beskatningsprocenter m.v.).

Fremsat 27/3 85. Første behandling 28/3 85. Betænkning 29/3 85).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lykketoft (S):

Socialdemokratiet vil stemme imod regeringens tvangsopsparing. Vi er ikke imod selve tanken om at forbedre betalingsbalancen ved at dæmpe privatforbruget gennem bunden opsparing – som vi også sagde ved første behandling – for befolkningsgrupper med reelt høje indkomster og med stort forbrug. Men regeringens forslag – og det er også blevet dokumenteret i udvalgsarbejdet – er en farce. Der skal betales tvangsopsparing i omvendt forhold til, hvor meget man allerede har spekuleret imod skattesystemet. Det bliver smedesvende, det bliver specialarbej-

[Lykketoft]

dere, det bliver overassistenter med små fradrag og dyr husleje, der skal aflevere den største del af det millionbeløb, man vil have hjem i tvangsopsparing.

Leasingspekulanter, højtlønnede med stort lånefinansieret forbrug slipper billigt, og det gør de, fordi man vil anvende det skattesystem, som alle, inklusive statsministeren himself forleden i TV, erkender er udlevet, uretfærdigt og ubehændigt.

Som det er fremgået af den offentlige debat, har de radikale åbenbart under forhandlingerne med regeringen om disse indgreb fremført ønske om en slags særskat på bruttoindkomst i stedet for en tvangsopsparing. Det havde været en langt bedre idé. Det er skammeligt, at de radikale ikke har benyttet deres nøgleposition her i folketinget til at gennemtvunge dette synspunkt, så de kunne se os andre i øjnene, når de fremover skal ud og påstå, at der i denne pakke er noget, der for alvor giver et bidrag fra dem, der er rigtig velhavende i vores samfund. De radikale lod sig skyde ned med administrative argumenter. Regeringen fik sin vilje. Regeringen ville ikke pålægge fradragsryttere tvangsopsparing, så almindelige lønmodtagere kunne slippe billigere. Regeringen ville give vældig mange erhvervsdrivende – herunder også kun såkaldte erhvervsdrivende, f.eks. leasingspekulanter, som endnu ikke har indgivet deres selvangivelse – lov til at få en ekstra mulighed for at variere den skattepligtige indkomst og dermed også tvangsopsparingen. Regeringen ville ikke forenkle hele tegningen ved at lægge en engangsskat på høje bruttoindkomster i stedet for. Regeringen opstillede en stor administrationskrævende tvangsopsparing, og det vil komme regeringen til skade – også blandt vælgere, der traditionelt har været forstående over for en borgerlig politik.

Socialdemokratiet vil kæmpe for at få fjernet dette makværk. Beløbet til aflastning af statens øvrige låntagning i 1985 kunne man skaffe sig rigeligt ved at lade selskabsskatteforhøjelsen træde i kraft allerede for indkomståret 1985–86. Også derfor vil socialdemokratiet stemme imod tvangsopsparingen, og vi vil – som jeg senere skal vende tilbage til det – stemme for ændringsforslaget om at forhøje selskabsskatten med det samme.

Når vi så vender os til selskabsskatten, synes regeringen utvivlsomt, at det var væl-

dig snedigt at foreslå en selskabsskatteforhøjelse til 50 pct. som en del af denne såkaldte helhedsplan, for socialdemokratiet havde jo flere gange i folketinget og også under skattereformforhandlingerne foreslået, at vi skulle forhøje selskabsskatten. Ja, det er rigtigt, for man skal ikke være i besiddelse af ret meget overblik for at se, at selskabsskatteprocenten er blevet urimeligt lav i forhold til, hvordan selv meget lavtlønnede personer i dette samfund beskattes, og man behøver ikke at være økonomisk vismand for at se, at den forskel giver anledning til alle former for skattetænkning. Det er også åbenbart, at der ad denne vej kunne være skaffet nogle penge, der kunne bruges til løsning af andre samfundsvigtige opgaver.

Men i virkeligheden er det jo rasende usmart af regeringen og de radikale at brænde selskabsskatteforhøjelsen af igen ved at nedsætte en række arbejdsgiverafgifter, sådan som vi også har været inde på det i den foregående debat. Det er unyttigt, det svækker statens indkomstgrundlag, når og hvis selskabsskatteforhøjelsen, sådan som de radikale hævder det, fra 1987 skal bruges til indkomstskattereformens finansiering, og det rejser problemer med hensyn til en harmonisk løsning af den næste overenskomstsituation, hvis man så må følge de radikale og fjerne lettelsen i arbejdsgiverafgifterne lige forud for det tidspunkt, da forhandlingerne om løn- og arbejdsvilkår for perioden fra 1987 til 1989 skal i gang.

Bortforklaringerne i det radikale betænkingsbidrag løser med andre ord ikke det problem, at der fra og med 1987 er 2,4 mia kr., der enten skal finansieres ved andre skatteforhøjelser og andre nedskæringer eller ved at forhøje lønomkostningerne, så man komplicerer overenskomstløsningen.

I øvrigt har vi jo kunnet konstatere, også ved hr. Bjørn Elmquists indlæg her i dag sammen med andre tilkendegivelser fra regeringspartierne, at man ønsker at fastholde sammenkædningen mellem selskabsskatteforhøjelse og arbejdsgiverafgifters nedsættelse også ud over den 1. januar 1987.

Sagen er altså, at regeringen ved at lokke de radikale til dette urimeligt har vanskeliggjort skattereformforhandlingerne, eller også er det de radikale, der ved at fastholde holdningen i deres betænkingsbidrag kommer til at komplicere den næste overenskomstfor-

[Lykketoft]

handling. Derfor er sammenkædningen mellem selskabsskatteforhøjelse og lavere arbejds giverafgifter meget uheldig.

Det var tragediedelen, og så kommer vi til farcedelen af dette forslag.

Regeringen får ikke pengene i kassen i 1986. Regeringen har fremsat et skøn over merindtægten ved forhøjelse af selskabsskatten, der ikke tager højde for den skattetænkning, der kan arrangeres med den allerstørste lethed ved, at selskaberne, når de i de nærmeste uger skal færdiggøre deres selvangivelser for indkomståret 1984, kan tage varelagerreserver op på indkomsten, kan undlade afskrivninger, kan undlade nedskrivning på debitorer osv. og dermed flytte et milliardbeløb til indkomstbeskatning til 40 pct. for indkomståret 1984 i stedet for til en 50 pct.s beskatning i indkomståret 1985, dvs. betalingsåret 1986.

Skatteministeren har i svarene til skatte- og afgiftsudvalget indrømmet, både at disse muligheder eksisterer fuldt ud, og at han ikke har regnet med, at de vil blive brugt for så meget som én enkelt kroners vedkommende. Det er jo interessant, ja, det er i virkeligheden mageløst. Skatteministeren prøver at bagatellisere dette problem, samtidig med at han frejdigt og ærligt har oplyst over for udvalget, at danske aktie- og anpartsselskaber alt i alt har en elastik med varelager nedskrivninger, henlæggelser og afskrivninger på ca. 20 mia kr., svarende til et års selskabsskattepligtig indkomst. Og så benægter skatteministeren problemets eksistens. Det bliver nok ikke så meget, siger han – det bliver nok ikke så meget. Jeg synes, det er uansvarligt af skatteministeren.

Realiteten er, at regeringen ved at fremsætte et forslag med huller så store som ladeporte med sikkerhed forringer i forhold til det, man selv påstår, statens finanser, hvis man ser finansårene 1985 og 1986 tilsammen, med et milliardbeløb i forhold til det, der påstås i bemærkningerne til lovforslaget. Realiteten er jo også, at en revisor, der ikke tilskynder et aktieselskab, der er hans klient, til f.eks. at undlade varelager nedskrivning for indkomståret 1984 og dermed flytte indkomst væk fra et kommende højere beskattet indkomstår, nærmest begår en erstatningsmæssig forsømmelse over for sin klient, for hvor skal selskabet eller dets aktionærer ellers gå hen og få et efter skat 25 pct.s afkast ved at ryk-

ke nogle fradrag et år frem? Det kan rigeligt betale sig at låne til det. Man skal jo efter skat kun af med en 6–7–8 pct., og så får man altså 25 pct.s forrentning til gengæld.

Jeg må sige, at jeg synes, det er udtryk for en rystende letsindighed med statens penge fra folketingsflertallets og skatteministerens side, at man ikke prøver at standse disse spekulationsmuligheder, at man ikke engang prøver at fastholde den merindtægt, som man siger man vil have. Det giver i øvrigt også meget ringe tiltro til et borgerligt folketingsflertals vilje til at opbygge et skattesystem uden huller og spekulationsmuligheder for velhaverne og de formuende, at man, hver eneste gang der skal lukkes et hul, gør det med en tragt, sådan at de, der skulle yde mere, kan stå ude på sidelinjen sammen med deres revisorer og advokater og grine os her i folketinget lige op i vores åbne ansigt.

Jeg synes, det er sørgeligt, at de radikale igen ikke har taget et initiativ i denne sag, efter at oppositionen har dokumenteret milliardhullet, men i stedet for har gravet sig ned sammen med regeringen i en skyttegrav, hvor man i modstrid med sund fornuft forsøger at benægte problemets eksistens.

Jeg er fuldstændig sikker på, at hvis ikke folketingsflertallet havde insisteret på at hastegennemføre denne lovgivning, en lovgivning, der bestemt ikke haster, men som udmærket kunne vente, til folketinget kom tilbage efter påskeferien, ville der have været tid til, at det kunne gå op, ikke alene for skatteministeren og hr. Bernhard Baunsgaard, men for alle i regeringen og alle i den radikale folketingsgruppe, at der her er et problem, at det er en helt uholdbar position for regeringen, at man lader en væsentlig forhøjelse af selskabsskatteprocenten træde i kraft på denne måde.

Jeg er jo ikke blevet ansat som konsulent endnu nogen af stederne, men jeg kunne såmænd godt anvise 3–4 forskellige måder at stoppe det hul på, så man kunne undgå, at milliarderne strømmer i modsat retning af den, regeringen forventer.

Det enkleste ville selvfølgelig være at lade selskabsskatteforhøjelsen træde i kraft allerede fra og med indkomståret 1984, dvs. vedrørende de skatter fra selskaberne, der skal betales i november i år. Så kunne man, som jeg også allerede har været inde på, undvære det monstrum af en bunden opsparing, som man

[Lykketoft]

har fundet frem til, og som vi lige har behandlet. Derfor vil socialdemokratiet som sagt stemme for ændringsforslaget om, at selskabsskatteforhøjelsen træder i kraft for de skatter, der skal betales i indeværende år.

Lad mig så i øvrigt sige, at vi på ingen måde betragter det som en ikrafttræden med tilbagevirkende kraft, og vi er glade for, at skatteministeren, som jo er meget optaget af det problem, også i et svar til udvalget har erkendt, at der ikke er tale om tilbagevirkende kraft ved en sådan ændring. Principielt er der jo i virkeligheden ikke tale om mere tilbagevirkende kraft end i regeringens eget forslag, men selvfølgelig er der i en eller anden forstand tale om, at det får virkning for noget, der er foregået, før vi behandlede lovforslaget her i tinget, hvis bare en del af den indkomst, der beskattes med den forhøjede procent, er indtjent, før lovforslaget blev fremsat og behandlet her i tinget, men det ville som sagt også være tilfældet efter regeringens eget forslag. Aktieselskaber, der afslutter regnskab f.eks. i april måned i år, vil komme af med den høje skat, også selv om de har tjent langt den største del af deres årsoverskud i perioden forud for dette lovforslags fremsættelse og vedtagelse i folketinget. Der er altså ingen principielle forhindringer, der kunne afholde et folketingsflertal fra at gennemføre denne forhøjelse med virkning for indkomståret 1984 i stedet for det, regeringen har foreslået, og det ville være en af de mulige løsninger på det skatte-tækningsproblem, som jeg tror jeg indgæden har beskrevet.

Socialdemokratiet vil så i øvrigt stemme for ændringsforslaget om at bevare kommunernes andel af selskabsskatten uanset procentforhøjelsen. Det vil styrke den kommunale interesse i at sørge for en effektiv selskabslicensing. Det er et betydeligt problem, og en styrkelse er nyttig og påkrævet. Det vil også give et lille, men stærkt tiltrængt bidrag til f.eks. forbedring af Københavns kommunes økonomi.

Men jeg er nødt til at sige, at for at markere vor stærke kritik af den kluntede sammenhæng, hvori dette forslag indgår, og vor stærke kritik af det makværk, der er tilrettelagt ved at opfordre til massiv skattetænkning i overgangsåret, vil vi ikke medvirke til forslagens vedtagelse i den form, hvori det støttes af regeringen og de radikale.

Jeg har redegjort for, men er nødt til at understrege en gang til, at i den foreliggende form er der tale om falsk varebetegnelse. Det giver ikke 2,7 mia kr. mere i statskassen i alt i finansårene 1985 og 1986, hvis man gennemfører en selskabsskatteforhøjelse på denne måde, sådan som det påstås i ministerens bemærkninger til lovforslaget. Så meget har vi i hvert fald fået klart dokumenteret under det udvalgsarbejde, der har været om forslaget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er forbløffende, så hurtigt hr. Lykketoft glemmer de ting, han huskede som skatteminister. Hr. Lykketoft står heroppe og beklager sig over, at smedesvende og specialarbejdere skal være med til at betale den bundne opsparing. De smedesvende og de specialarbejdere, der skal være med til at betale denne bundne opsparing, tilhører de 8½ pct. af de danske skatteydere, som har bedst råd. Skulle det at være smedsvend og specialarbejder fritage én for at betale til en bunden opsparing, der skal hjælpe samfundet? Der er intet galt i, at smedsvenden og specialarbejderen, der tjener i nærheden af de 170.000 kr., betaler, selv om han ingen eller næsten ingen fradrag har. Han skal være med. Det, der er fejlen, er, at der ikke er endnu flere med. Det er ikke fejlen, at smedsvenden og specialarbejderen betaler.

Jeg ville meget gerne have fundet et andet grundlag, men det eksisterer ikke, heller ikke i de reformforhandlinger, der finder sted, og dér vil hr. Lykketoft jo fritage kapitalindkomst for at være med til at betale.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg skal ikke gå ind i en lang polemik med hr. Bernhard Baunsgaard, det bliver der sikkert rig lejlighed til i anden sammenhæng, men jeg vil bare sige, at hr. Bernhard Baunsgaard som sædvanlig gjorde sig umage for stort set ikke at beskæftige sig med det, som var hovedsagen i mit indlæg, og i det omfang, han gjorde det, misforstod han bevidst, hvad jeg sagde.

Jeg har ikke noget imod, at smedesvende og specialarbejdere betaler bunden opspa-

[Lykketoft]

ring, hvis de har en høj indkomst, og det er der nogle af dem der har i forhold til gennemsnittet. Det, jeg har noget imod, er præcis det samme som det, hr. Bernhard Baunsgaard gav udtryk for at han har imod det lovforslag, som han har besluttet sig for at støtte, nemlig at der er en lang række mennesker med væsentlig højere bruttoindkomster, som slipper for bunden opsparing på grund af store fradrag.

Hvis hr. Bernhard Baunsgaard var i tvivl før, bør han i hvert fald ikke være det nu. Det er det, jeg mener er fejlen ved dette lovforslag og det er det, hr. Bernhard Baunsgaard ikke har gjort noget ved under forhandlingerne med regeringen.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da hr. Lykketoft ikke har været med i de nævnte forhandlinger, fordi socialdemokratiet for tiden har meldt sig ud og ikke ønsker at deltage i løsningen af samfundets problemer, kan han i hvert fald ikke udtale sig om, hvad jeg har gjort i forhandling med regeringen.

Men det billede, hr. Lykketoft tegnede, var et billede af, at man rammer urimeligt og ikke forsøger at ramme de rigeste. Det var sådan noget, hr. Lykketoft prøvede at tegne. Det er de 8½ pct., der har de største skattepligtige indkomster i dette land, man rammer. Man skulle have ramt nogle procent flere, men man rammer de rigeste, dem, der har de højeste skattepligtige indkomster, og det er godt.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg vil bare godt af hr. Bernhard Baunsgaard have oplyst det nøjagtige tidspunkt for, hvornår socialdemokratiet blev indbudt til at deltage i overvejelserne om, hvordan denne situation skulle klares.

Jeg skal selvfølgelig ikke kunne sige, hvordan forhandlingerne er foregået. Jeg kan bare se, at de synspunkter, hr. Bernhard Baunsgaard antydede at han havde, er han ikke kommet igennem med i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg deler fuldstændig regeringens opfattelse af socialdemokratiet i øjeblikket. Det nytter ikke at indbyde dem til forhandling om samfundets problemer. Afstemningen forrige år om finansloven viste det tydeligt, og den sygdom er socialdemokratiet ikke kommet sig af endnu.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Så fik vi bekræftet af hr. Bernhard Baunsgaard, at det var forkert, hvad han sagde her før: at socialdemokratiet havde meldt sig ud. Det er regeringen og de radikale, der er blevet enige om at melde socialdemokratiet ud af forhandlingerne. Det var en interessant oplysning. De fleste kendte den i forvejen, men hr. Bernhard Baunsgaard gav udtryk for noget andet lige før. Det var det ene, jeg ville sige.

Dernæst vil jeg sige, at uanset hr. Bernhard Baunsgaards nedsættende bemærkninger om socialdemokratiet synes han så ikke, det havde været passende, når vi nu har fælles forhandlinger om en skattereform, at han havde underrettet den tredje part i de forhandlinger om, inden man afsluttede forhandlingerne om denne pakke, at et væsentligt element i skattereformforhandlingerne var taget ud og gjort til genstand for en særlig handel mellem regeringen og de radikale?

Hagen Hagensen (KF):

Hvis det høje ting ikke har noget imod det, vil jeg vende tilbage til de to lovforslag, som vi har til behandling, og gøre nogle bemærkninger om dem. Spørgsmålet, som nys har været drøftet mellem de to herrer på tallerstolen, om, hvem der skulle være med til hvad, kommer man nok senere til at drøfte endnu mere.

Jeg vil godt tage udgangspunkt i, når jeg skal gøre nogle bemærkninger om de to lovforslag, dels om bunden opsparing, dels om forhøjelse af selskabsbeskatningen, baggrunden for dem, og den er ene og alene, at man skal se dem som led i den helhedsløsning, regeringen er kommet med. Der er et sigte med det hele, også med den bundne opsparing, idet den skal være med til at dæmpe udviklingen i det private forbrug og på denne måde i forbindelse med de øvrige indgreb

[Hagen Hagensen]

være med til at hjælpe os fremad, ikke mindst vedrørende betalingsbalancen.

Hvad er det, vi søger at nå frem til her? Det er vel atter at gøre en krone en krone værd og undgå, at den bliver ved med at blive udhulet. For at klare den opgave er det bl.a. nødvendigt at begrænse forbruget i forbindelse med denne helhedsløsning, og derfor synes jeg, der var noget, hr. Lykketoft glemte før, da han talte om den bundne opsparing. Man må da erkende, at forbruget hos langt, langt de fleste – hvad enten det så er 8½ pct., der rammes af den bundne opsparing, eller et andet antal – er for stort, og hensigten er derfor at begrænse forbruget.

Så vil jeg gerne understrege, hvad bunden opsparing er. Det er, hvad der står. Det er altså ikke nogen skat, det er et beløb, der kommer tilbage. Vi har drøftet, på hvilket grundlag man skulle udskrive den bundne opsparing, og har altså valgt – jeg må erkende, at jeg heller ikke kan se, man kan vælge noget andet – som beregningsgrundlag den skattepligtige indkomst. Man kunne have taget et hvilket som helst andet, det erkender jeg, men skulle man tage det mest nærliggende, må den skattepligtige indkomst, uanset hvor spinkelt og forkert begrebet kan være, nok være det, der bærer bedst igennem.

Der er gjort bemærkninger om, at man kunne have brugt bruttoindkomsten, og nogle har ment, at man skulle bruge husstandsindkomsten – hvad det så end er for noget – eller socialindkomsten, men jeg vil blot sige om disse ting, at der indgår deri komponenter, som gør dem ganske uegnede til at udmåle en bunden opsparing ud fra. Jeg synes, at når vi skal have en bunden opsparing, er det, der sker her, så rimeligt, som det nu kan være.

Der er ved det ændringsforslag, der er stillet af ministeren, draget omsorg for, at ægtefæller opnår en større lighed i forbindelse med den bundne opsparing. Jeg erkender – og det gør vi vist alle – at vi ikke kan opnå ligheden fuldt ud.

Så vil jeg gerne understrege, når man taler om, at baggrunden for beregningen af den bundne opsparing ikke skulle være i orden, at der i loven er indført en dispensationsadgang, og jeg håber, man vil anvende denne adgang på en rimelig måde efter en konkret bedømmelse, hvis der er en forringet evne til stede til at foretage denne opsparing. Det er

givet, at man ikke umiddelbart, som det har været krævet under det udvalgsarbejde, vi har haft, kan komme og fastlægge nøjagtigt, hvordan dette eller hint skal foregå. Det er en konkret afvejning. Men hvor der er tale om væsentligt ændrede forhold som årsag til, at man ikke har evne til at tage del i den bundne opsparing, må naturligvis alle forhold, ikke blot selve indkomsten og den mulige nedgang, der kan være i den i det år, man er inde i, men også formuen og dennes bestanddele, navnlig med henblik på dens likviditet, være afgørende.

Jeg har dvælet lidt ved dette, fordi jeg synes, det er væsentligt at få frem, at der faktisk skal være evne til stede for at deltage i den bundne opsparing. Målet er jo at begrænse forbruget, og hvis evnen ikke er til stede, må man give dispensationen.

Så skal jeg blot gøre nogle bemærkninger om det, der fra den venstre side af salen siges i betænkningen, nemlig at den bundne opsparing ensidigt skulle være vendt mod lønmodtagere, og et andet sted står der, at den er vendt mod lejere, altså modsat dem, der bor i egen bolig. Ja men hvad er det dog for noget? For det første rammer den alle, og det er jo ikke alle, der er lønmodtagere. Det er jo alle, der kommer ind under ordningen, og når man siger, at den ensidigt er vendt mod lejere, er det også forkert, for de, der har egen bolig, har faktisk en udgift, der er langt større, selv om en del af det beregnes efter det nuværende skattesystem på en sådan måde, at de ikke også skal svare skat deraf. Men hvad har lejerne fået ganske mange steder, så snart der er tale om, at de bor i alment nyttigt byggeri? De har fået en ganske betragtelig offentlig støtte på den ene eller den anden måde. På den måde kan man ikke udmåle tingene. Vi drøftede det med en deputation, der mødte for udvalget i går, og de afviste heller ikke den betragtning, selv om de kom og plæderede for – hvad jeg godt forstår – at de følte, at den bundne opsparing ville komme til at ramme dem, der havde ikke helt ringe huslejeløb at betale.

Jeg vil godt sige lidt om, hvordan alt dette opfattes ude omkring. Nu kommer der jo ikke så mange dagblade i denne tid, men da jeg forleden dag ikke kunne komme ind her umiddelbart og tage del i mødet fra dets begyndelse, kom jeg ned i en tobaksforretning, hvor man viste mig Aktuelt. Deri var der fem

[Hagen Hagensen]

udtalelser om det indgreb, der skulle foretages, med billeder af fem borgere. De fire af dem syntes, at de indgreb, der blev foretaget, var i orden. Der var kun én af de fem, der sagde, at måske kunne de højtlønnede som typografer og direktører nok bære en større del. Det var da egentlig ganske ærligt af dagbladet Aktuelt at markere, hvordan fem tilfældigt udvalgte personer følte det indgreb, der nu er ved at blive ført igennem.

Derfor synes jeg, man skal sige, at om end vel ingen af os egentlig synes om, at det skal gøres, er det nødvendigt at gøre det, og det er et led i den helhed, som vi har til behandling her i dag.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget om bunden opsparing til vedtagelse, som det foreligger med ministerens ændringsforslag.

Så nogle bemærkninger om forhøjelse af selskabsskatten. Det er sagt om den bundne opsparing, at den ensidigt er vendt mod lønmodtagerne; det var jeg inde på før. Det kan man vist ikke sige om forhøjelsen af selskabsbeskatningen. Det viser, at der er en balance i de ting, regeringen kommer med her, og man må da også forstå i den forbindelse – det kan jeg også fatte – at der er gjort indsigelser mod denne forhøjelse af selskabsbeskatningen fra forskellig erhvervsside. Men vi er, helheden taget i betragtning, under nødvendighedens lov, når vi skal føre denne helhedsløsning igennem, og så må selskabsbeskatningen også ind i billedet. Jeg vil godt understrege én ting, som er meget, meget væsentligt, i hvert fald for det konservative folkeparti og, forstår jeg, også for mange andre: når man fortsætter drøftelserne om en skatte-reform, vil det, der nu passerer med selskabsbeskatningen, givetvis også skulle drøftes videre med det ganske bestemte sigte – og det er meget væsentligt for mig at få sagt det – at der skal findes en løsning af dobbeltbeskatningsproblemet på selskabsbeskatningens område, forstået derhen, at dobbeltbeskatningen skal væk. Det er vores målsætning, og den understreges i denne forbindelse.

Så vil jeg godt komme med nogle bemærkninger i anledning af hr. Lykkesofts indlæg her i dag med hensyn til spørgsmålet om, i hvilket år man skulle sætte ind med selskabsskatteforhøjelsen, hvilket skatteår det får betydning i. Jeg forstår på hr. Lykkesofts bemærkninger, at forhøjelsen af selskabsbe-

skatningen er noget af det, socialdemokratiet mest brændende ønsker at få gennemført, men så vender han sig imod dette her og overdriver efter min opfattelse ganske klart ved at påstå, at selskaber vil komme af med mindre i skat ved at gøre brug af de forskellige fradragsmuligheder, som det erkendes at de har på nuværende tidspunkt. Det vil for mig at se tværtimod være således, at de fleste selskaber ved at gøre brug af disse fradragsmuligheder og derved komme ind under en 40 pct.s beskatning i det år, der nu skal lægges til grund, på længere sigt kommer af med mere i skat. Det kan nemlig nemt ske, for hvis de næste år får et ringere driftsresultat, end de har haft i år, er fælden klappet i; så har man betalt for meget i skat i det år, og det har man ikke nogen mulighed for at få tilbage.

Og så er der ganske givet det forhold, at skatten, som skal betales efter det, man gør op nu, skal betales i efteråret 1985, altså et år før man i øvrigt skulle ind på at betale skat efter det, som man ellers ville komme af med, når man benytter fradragsmulighederne. Det er da vist helt klart, at man køber katten i sækken, og derfor er der ikke hold i de påstande, som kommer fra socialdemokratiet.

Det blev påstået, at det skulle være revisors pligt at råde, så man fik mest muligt ud af det. Ja, det kan godt være i nogle tilfælde, men langt fra i alle. Det er en revisors pligt, som det er andre rådgiveres, at rådgive sine klienter på en sådan måde, at de langsigtet kommer bedst muligt igennem, og derfor er det min klare opfattelse, at der faktisk ikke er noget som helst hold i de påstande, man kommer med her. Det er – sagt i øvrigt fra min side – næsten ligegyldigt, på hvilket tidspunkt af året man ændrer på en beskatning. Så snart der er tale om skæve regnskabsår – det gælder for en række personer, men vel i højere grad for mange selskaber – vil der altid være et og andet, der kommer til at gå skævt; man prøver at nå det, der er muligt, men man når aldrig det optimale; det må man være ganske klar over. Man må også være klar over, at man skal se længere frem end til det nuværende år og det kommende år.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at vi vil stemme imod de ændringsforslag,

[Hagen Hagensen]

der er stillet til L 209, og stemme for lovfor-
slaget, som det foreligger fra regeringen.

Skrumsager Skau (V):

Som det allerede er sagt, skal vi jo se på dette som en helhed. Det drejer sig især om forhøjelsen af selskabsbeskatningen, og det skal ses i forbindelse med nedsættelsen af arbejdsgiverbidragene, som jo vil være med til at sætte god gang i de løntunge erhverv. Det er fantastisk vigtigt for at øge beskæftigelsen i Danmark og få arbejdsløshedstallet længere ned.

Det er sagt fra socialdemokratiets side, at der er huller i det forslag, som ligger på bordet, og at man vil kunne lave nogle fiduser ved at overføre en høj indkomst til tidligere år. Der er visse muligheder, men jeg anser dem for at være meget, meget begrænsede, fordi der jo skal forventes en god indkomst i det kommende år, for at man tør gøre noget sådant fra en virksomheds side. Der er jo mange usikkerhedsmomenter, og vi ved, at der er mange selskaber, som er gået konkurs her i de sidste år; derfor er der nok mange virksomheder, som vil være betænkelige ved at overføre en stor indkomst til beskatning i 1984-regnskabsåret. Det tror jeg altså ikke vi skal være særlig bange for. Desuden vil en fremskyndelse af skattebetalingen til et tidligere tidspunkt medføre et ret betydeligt rentetab og også et pres på likviditeten.

Det, som nu foreligger her, giver mulighed for i en overgang at løse de problemer, der er. Indkomsten kommer til beskatning under alle omstændigheder, så der er ingen huller, som det bliver antydnet, og som vi tidligere har set i visse skattelove. Der er nul huller; det vil jeg understrege så klart, som jeg kan.

Fra venstres side går vi imod de ændringsforslag, som er stillet, og vi indstiller lovfor-
slaget med de af ministeren stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis vil jeg godt sige et par ord om ministerens ændringsforslag til loven om bunden opsparing. Som det blev påpeget under førstebehandlingen, var ministeren ved at rode sig ind i et ganske voldsomt problem, fordi han tidligere havde forsøgt at score billige points ved at fortælle folk, at ægtefællebeskatning ingenting betød, at folk bare skul-

le placere deres fradrag og renteindkomster, som det passede dem, og så nu fremsatte et forslag, der gav det virkning, hvis folk havde fulgt ministerens råd.

Situationen var indlysende uholdbar for skatteministeren, og det fremgik da også allerede ved førstebehandlingen, at vi kunne vente et ændringsforslag. Angående dette ændringsforslag skal jeg kun sige, at vi ikke har nogen egentlige tekniske indvendinger mod det. På den anden side er det ikke vores problem, vi har ikke skabt det, så hvis ændringsforslaget overhovedet kommer til afstemning, vil vi undlade at stemme.

Men som mange også har hørt i radioen i formiddags, er ændringsforslaget blevet misforstået. Befolkningen har faktisk fået forkla-
ret, at det problem, ministeren ville løse, var det problem, som hr. Arne Bjerregaard tog op under førstebehandlingen. Nu er det ikke særlig bemærkelsesværdigt, at en journalist misforstår et ændringsforslag fra en minister. Det er noget, der kan ske i kampens hede, og det ville næppe være blevet taget op her under andenbehandlingen, hvis ikke hr. Arne Bjerregaard umiddelbart efter havde udsendt en pressemeddelelse om, at han nu ville overveje sin stilling.

Jeg tror, at vi alle sammen forstår hr. Arne Bjerregaards vanskeligheder, og jeg tror såmænd også, hans vælgere ville forstå ham, hvis han stod fast og stemte imod. På den anden side ville vi også forstå det, hvis han stod ærligt op og sagde, at han var blevet trynet og tvunget til at følge regeringen. Hans situation er vanskelig.

Men det spørgsmål, der må rejses her, er: prøver hr. Arne Bjerregaard at krybe i skjul bag en misforståelse? Eller hvad ligger der bag hr. Arne Bjerregaards holdningsændring? Det vil jeg egentlig godt have at vide.

Under alle omstændigheder vil SF drage omsorg for, at dette spørgsmål bliver belyst under det udvalgsarbejde, som jo af andre grunde skal gennemføres mellem anden og tredje behandling, så befolkningen ikke kan være i tvivl om, hvordan ægtefæller er stillet i henhold til loven om bunden opsparing.

I øvrigt vil jeg gerne sige vedrørende den bundne opsparing, at udvalgsbehandlingen har afklaret noget og efterladt meget andet helt uafklaret.

For at tage det afklarede først: som vi påpegede under førstebehandlingen, er der uhy-

[Rahbæk Møller]

re store skævheder mellem selvstændigt erhvervsdrivende og lønmodtagere i forhold til dette forslag. Lønmodtagerne har indgivet deres selvangivelse, medmindre de er skatteårlige og dermed formelt er blevet erhvervsdrivende. Derimod er der en meget stor del af de selvstændige, der endnu ikke har indleveret deres selvangivelse, og de har alle muligheder for at nedbringe den bundne opsparing ved at nedbringe den skattepligtige indkomst for 1984. Jeg skal blot nævne nogle få muligheder: de kan manipulere med henlæggelse til investeringsfond og forskyde afskrivningerne ved at manipulere med henlæggelse til tab på debitorer osv. osv.

Det er fuldt ud bekræftet, at sådan forholder det sig. I svaret på spørgsmål 1 har ministeren nævnt nogle af de ovennævnte manipulationsmuligheder og konkluderet – jeg citerer:

»Derfor er der ingen mulighed for at hindre de skatteydere, som endnu ikke har indgivet selvangivelse, i at gøre brug af de omtalte muligheder.«

Det er grotesk, at regeringen og dens støttestartier vedtager en lov med så klare og erkendte skævheder.

Et andet problem, som SF drog frem under førstebehandlingen, er, at ved at vælge den skattepligtige indkomst i stedet for bruttoindkomsten får man den konsekvens, at lejere rammes hårdere end ejere med i øvrigt samme boligudgifter. Det får den konsekvens, at folk, der ikke tænker i skattefiduser, rammes hårdere end skatteårlige; det er rigeligt dokumenteret. Vi har fået dokumentation for, at de personer, der købte leasingparter lige før jul, har fået den ekstra fordel oven i hatten, og jeg skal da lige føje til, at nu har vi en minister, der hele tiden går rundt og siger, at det er den høje marginalskatteprocent, der er skyld i alle onder, og så er det jo egentlig lidt barokt, at den samme minister, godt nok kun for et enkelt år, faktisk forhøjer marginalskatteprocenten fra 73 til 81 og derved skaber en række problemer.

De ting er som sagt fuldt belyst.

Derimod har ministeren og et udvalgsflertal ikke været særlig konstruktive – for at sige det mildt – når det drejede sig om at få et bedre beskatningsgrundlag end den skattepligtige indkomst. Oppositionen har forsøgt at være konstruktiv. Vi er kommet med forslag og har stillet spørgsmål for at finde et

mere anvendeligt begreb. Regeringen har ikke ønsket at gå ind i den dialog, vi har kun fået vattede svar.

Vi har f.eks. spurgt, om ikke man kunne skelne mellem erhvervsmæssige renter og private renter for dette ene år ved at bruge de faktiske opgivelser på selvangivelserne, og ministeren har svaret: det vil give skævheder, men er overhovedet ikke gået ind på det problem, om de skævheder er større end de skævheder, der ifølge ministerens forslag er mellem ejere og lejere og mellem skatteårlige og ærlige skatteydere. Det vil vi godt have bedre belyst, og derfor vil jeg annoncere her, at vi vil begære udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, bl.a. for at få dette afklaret.

Et andet problem, som regeringen slet ikke har villet bidrage til en afklaring af, er: hvad ligger der i dispensationsparagraffen i § 6? Jeg tror ikke, jeg er den eneste, der er blevet ringet op af folk, som er gået på efterløn eller blevet arbejdsløse eller af anden grund har haft en betydelig indkomstnedgang og nu gerne vil vide, hvordan de er stillet. Det eneste, jeg kunne sige, var: der er en paragraf, men vi ved overhovedet ikke, hvad indholdet er. Ministeren har nægtet at komme med ét eneste taleksempel. Jeg forstår godt, at man bruger formen »en dispensationsparagraf«. Det er rimeligt i en sådan situation at tage de konkrete forhold i betragtning, men det, jeg ikke forstår, er, at ministeren indtil nu har nægtet at give ét eneste taleksempel, så vi kunne få en idé om, hvor vid eller hvor smal denne dispensationsparagraf er. Også dette forhold vil vi tage op under det kommende udvalgsarbejde.

Angående lovforslag nr. L 209 er SF positiv over for selve forhøjelsen af selskabsskatten, men også her har udvalgsarbejdet afsløret nogle ganske alvorlige problemer. Det vigtigste er, at hele provenuet risikerer at forsvinde de første år på grund af skattemæssige dispositioner, der er knyttet til ikrafttrædelsesåret. Vi har simpelt hen ikke kunnet få en tilfredsstillende forklaring på, hvorfor man har valgt at bruge dette ikrafttrædelsesår i stedet for at gøre som sidste gang, man forhøjede selskabsskatten, i 1979, da man valgte 2. ikrafttrædelsesår, så man ikke fik disse problemer.

Særlig barokt bliver det selvfølgelig, når regeringen nu har brugt provenuet af forhø-

[Rahbæk Møller]

jelsen af selskabsskatten til andet formål. Så må man erkende, at der er en meget stor risiko for, at hele merprovenuet ganske enkelt fordufter i den blå luft, i hvert fald det første par år.

Det andet problem, som bl.a. er påpeget af Kommunernes Landsforening, er, at regeringens forslag forskyder forholdet mellem stat og kommune, hvad angår provenuet af selskabsskatten.

Nu er det jo velkendt, at det er regeringens politik at klemme kommunerne økonomisk så hårdt som overhovedet muligt, så det kommer for så vidt ikke bag på os, men alligevel! Det følger af et af ministerens svar, at kommunerne gennem en årrække har haft et stærkt faldende provenu på grund af den stigende overgang til selskabsvirksomhed for personligt ejede virksomheder. Derfor synes jeg, det er fuldkommen umotiveret at foretage en forskydning i denne retning. Hvis det endelig skulle være, ville vi snarere foreslå, at man forskød forholdet mellem statslig og kommunal andel i den modsatte retning.

Vi har stillet ændringsforslag på begge disse punkter og vil selvfølgelig anbefale dem til vedtagelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal anbefale, at vi hurtigt gennemfører lovforslaget om bunden opsparing. Før jeg gennemgår lovforslaget og kommer med bemærkninger om dets enkelte dele, er der et enkelt svar, som jeg desværre ikke tidligere har kunnet komme til at give hr. Lykketoft.

Hr. Lykketoft spurgte: hvorfor fik den tredje part ikke besked inden afslutningen af forhandlingerne? Hr. Lykketoft må nu også være ved at have en meget dårlig hukommelse, for han fik besked om, at der var givet besked fra mig til vores forhandlingsleder, hr. Niels Helveg Petersen, om, at der intet måtte foretages, som foruddiskonterede f.eks. et provenu af en kommende skatteforhøjelse, eller hvad det ellers kunne være. Intet måtte lægges i vejen for de kommende skatteformforhandlinger, og som hr. Lykketoft har sagt, er det heller ikke sket.

Der har fra mange sider været ønsket en forhøjelse af selskabsskatten fra 40 til 50 pct., fordi man går ud fra, at man derved kan undgå skattetækning. For ganske få dage siden sagde hr. Anker Jørgensen, at dette

måtte indgå som led i en løsning af vore besværligheder. Hvorfor man så ikke vil være med nu, forstår jeg ikke.

Må jeg sige om den bundne opsparing, at der var naturligtvis forskellige måder, man kunne tænke sig den beregnet på, men da vi har bedst overblik over den skattepligtige indkomst, måtte det blive den, og det længste, vi kan komme væk, er så 1984. Spørgsmålet var, om vi også kunne bruge bruttoindkomsten eller husstandsindkomsten, som et af regeringspartierne medlemmer har nævnt det. Jeg vil gerne sige lidt om dette.

Den skattepligtige indkomst er af visse grunde ikke særlig god. Det er blevet understreget her, at den forskelsbehandler lejere og ejere. Jeg kunne egentlig godt lide at vide, om socialdemokratiet forestiller sig, at man kan se helt bort fra de fradrag, som man har på grund af gæld i huset, i den opsparing på 8 pct. af det, der ligger ud over 150.000. Det er et forbrug, men det er jo ikke et forbrug, man kan komme ud af sådan vupti. Man kan lade være at foretage Mallorcarejser, man kan lade være at drikke vin til maden, men man kan ikke lade være at bo, og derfor synes jeg, socialdemokratiet har pligt til at fortælle os, om man helt vil se bort fra renterne i huset. Jeg synes, det er en væsentlig komplikation, når man siger bruttoindkomst.

Så har hr. Rahbæk Møller nu senest fremført, at det må være oplagt, at i hvert fald investeringsfond for dem, der både er lønmodtagere og erhvervsdrivende, ikke skal med. Må jeg spørge, om hr. Rahbæk Møller har tænkt på, hvad en investeringsfond er. Er det ikke en opsparing, der er bundet i 6 år? Den har oven i købet den fordel fremfor den bundne opsparing, at man ikke bare kan trække den ud uden at komme til at betale skat af den. Det er med andre ord en opsparing, der er skrapere i sine betingelser end den bundne opsparing, som forhåbentlig bliver vedtaget i dag. Der er da ingen grund til at se bort fra den. Hvis den anvendes, sådan som den er tænkt, skal den oven i købet bruges til oprettelse af arbejdspladser. Det kan der da heller ikke være noget galt i.

Jeg tror, at man på grund af de ønsker, man har om at komme væk fra den skattepligtige indkomst – og hr. Lykketoft bruger så stærke ord som, at det er skammeligt, at man ser bort fra administrative vanskeligheder – ikke rigtig har gennemtænkt, hvad det

[Bernhard Baunsgaard]

drejer sig om. Jeg kunne da også godt lide at vide, om man har forestillet sig, at også den opsparing, der finder sted gennem pensionsopsparing, skal medregnes i grundlaget, eller man har tænkt sig, at folk skal suspendere deres pensionsopsparing i et år, mens man betalte anden bunden opsparing. Jeg synes, hvis jeg skal karakterisere alt dette – det var derfor, jeg brugte de ord – at det er utroligt, hvad der er sket med hr. Lykketoft, efter at han er holdt op med at være skatteminister.

Vi kunne desværre ikke på nogen måde få oplysninger fra administrationen om bruttoindkomsten og om, hvordan den kunne anvendes i denne forbindelse. Hvorfor kunne vi ikke det? Fordi hr. Lykketoft ikke ville bruge bruttoindkomsten til at beskatte de rigeste i dette land. Hr. Lykketoft har i socialdemokratiets eget lovforslag, som han har bragt med til skattereforhandlingerne, udtrykkelig sagt, at det udbytte, man får af sin formue, ikke må indgå i bruttoindkomsten. Det skal man huske. Derfor havde vi ingen mulighed. Jeg synes desværre, at regeringen og administrationen havde vældig gode kort på hånden, når de sagde: det eneste grundlag er den skattepligtige indkomst, når vi sammenligner med bruttoindkomsten.

Om husstandsindkomsten, som hr. Arne Bjerregaard har foreslået anvendt, skal jeg ikke sige mange ord, men der kan unægtelig siges en hel del, og jeg har bedt fru Aase Olesen om at gøre det. Jeg skal her nøjes med at pege på, hvordan man skal indregne de papirløse, vel hvordan en tredjedel af de yngre »ægteskaber«.

Tilbage var altså den skattepligtige indkomst. Den er efter min opfattelse skrøbelig, for det er klart, at en del af fradragene burde gå ud.

Det er altså de 8½ pct., de rigeste i dette land, der kommer til at betale bunden opsparing. Det kan hverken socialdemokratiet eller SF tale sig væk fra. Det kan ikke være urimeligt, at det er dem, der omsider, havde jeg nær sagt, kommer til at bære deres del.

Om den bundne opsparing i øvrigt er der grund til at understrege, at den nok ikke bliver så nem at have med at gøre for disse mennesker, der har en så høj skattepligtig indkomst, at de skal betale den. Den er ikke forrentet. Man må imødesee, at af det indbetalte beløb mister man 10–15 pct. om året i rente, og dertil kommer naturligvis rentes

rente. Selv om den i denne henseende fortrinlige regering har fået meget bedre styr på vores økonomi, vil der ske en vis pengeforringelse. Det skal lægges oveni.

Må jeg sige om nr. L 209, at desværre fik vi her et nyt bevis på, at socialdemokratiet har meldt sig ud. Hr. Lykketoft sagde, at han såmænd nemt kunne komme med 3–4 gode måder at stoppe hullet på. Vi har fået én anvisning i skatte- og afgiftsudvalget, ikke 3–4, en anvisning, som hr. Lykketoft vidste var uspiselig for os. Jeg mener, det er urimeligt at gribe ind i et år, hvor virksomhederne har disponeret; så kan man for mig kalde det tilbagevirkende eller ikke-tilbagevirkende. Hvis der er 3–4 gode måder, hvorfor får vi dem så ikke?

Da socialdemokratiet greb ind og forhøjede selskabsskatten, skete det en af de første dage i december måned, det vil sige på et tidspunkt, hvor den store del af selskaberne havde mulighed for at disponere ikke alene over skatteregnskabet med nedskrivninger og manglende afskrivninger, og hvad der kan findes, hvis man har likviditet og ikke skal låne til det, men også – hvad der denne gang har været praktisk umuligt – ved at man fremskyndede f.eks. anskaffelse af maskiner, bandt sig til kontrakter, der dengang var afskrivningsberettigede. Denne gang skulle dispositionerne være sket de sidste dage i marts, og jeg går da ud fra, at socialdemokratiet kan huske, at vi faktisk har en arbejdskonflikt løbende, og det er overordentlig vanskeligt at disponere under en arbejdskonflikt.

Jeg kan kun sige, at det er rimeligt, at vi forhøjer selskabsskatten. Det er efter min opfattelse, alt taget i betragtning, det rigtigste tidspunkt. Vi kunne have ventet til sommerferien og have kaldt ind til en sammensamling, så kunne visse af tingene nok ikke have været imødegået, men skal det foretages i folketingets virkeperiode, er det nu slet ikke noget ringe tidspunkt at vælge.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Først og vigtigst vil jeg sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at hvis han er oprigtigt interesseret i at få nogle ideer til, hvordan man kan stoppe hullet, ud over det, der allerede er foreslået, så vil jeg foreslå, at dette lovforslag går til fornyet behandling i udval-

[Lykketoft]

get. Så skal jeg fortælle hr. Bernhard Baunsgaard, hvordan man kan gøre det. Så det skal jeg bede om. Så forventer jeg selvfølgelig, at det radikale venstre i den anledning foranlediger et ændringsforslag, der stopper hullet.

Dernæst vil jeg sige – det er det eneste, jeg synes det er muligt at nå i en kort bemærkning – med hensyn til det, hr. Bernhard Baunsgaard i øvrigt var inde på, hele diskussionen om bruttoindkomst, at det unægtelig ville være mere interessant, hvis vi kunne få belyst, hvad det er, det radikale venstre har foreslået regeringen, for det er jo dér, det politiske flertal muligvis kunne have ligget. Så kunne vi have taget stilling til det. Det hørte vi ikke så meget om, men vi hørte en hel masse indvendinger imod en bruttoindkomstbeskatning.

Jeg vil til allersidst bare sige en enkelt ting om dette med, at hr. Bernhard Baunsgaard havde fortalt mig, at der ikke var noget i aftalen, der foregreb skattereforhandlingerne. Det er rigtigt, at den besked fik jeg, men jeg fik ingen besked – det var vel heller ikke meningen – om indholdet. Jeg må sige, at den besked, jeg fik, må jeg i lyset af det, jeg efterfølgende har fået at vide, opfatte som en forkert besked, en besked, jeg i hvert fald ikke kan forene med det faktiske indhold af det, der er aftalt. Det komplicerer, det rager ind i, det hænger sammen med skattereforhandlingerne. Det er min opfattelse af det, og det kan hr. Bernhard Baunsgaard jo ikke gøre så meget ved.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at henlæggelse til investeringsfonds i sig selv er opsparing. Det er så sandelig en misforståelse. Man skal jo ikke binde alt det, man trækker fra. Man binder i praksis kun det, man sparer i skat. Det er en meget billig form for opsparing, og det betyder selvfølgelig, at incitamentet til at gøre det for 1984 bliver meget stærkt ved den lov, vi får nu.

Det er rigtigt, som hr. Bernhard Baunsgaard siger, at man binder sig til at foretage en investering senere. Vi kan forudse, at vi får det problem, vi har haft nogle gange, at folk foretager helt useriøse henlæggelser til investeringsfonds, og så skal vi bagefter slås

med, at de finder på alle mulige fupnumre for at få pengene ud igen.

Så spørger hr. Bernhard Baunsgaard, om indbetalinger til pensionsordninger skal være omfattet. Dér går hr. Bernhard Baunsgaard netop ind på den diskussion, vi forsøgte at rejse i udvalget, nemlig om at finde et bedre grundlag. Jeg synes, det var bedre, hvis hr. Bernhard Baunsgaard havde taget denne diskussion alvorligt op under udvalgsarbejdet. Men nu får vi jo et fornyet udvalgsarbejde, og så vil jeg da håbe, at hr. Bernhard Baunsgaard går ind i den diskussion, og så ser vi, om vi ikke kan finde frem til et bedre grundlag end det nuværende, for det er i hvert fald skævt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Om det bedre grundlag har jeg jo allerede fortalt, at der er spærret for undersøgelser ved skattereforhandlingerne, fordi socialdemokratiet har taget sit eget forslag med, hvori der ikke må tales om bruttoindkomst, men kun om arbejdsindkomst. Bruttoindkomsten må ikke omfatte kapitalafkast, og det er da som regel de rigeste, der har det. Det har jeg været nødt til at acceptere, og det har jeg også sagt udadtil, for vi skal jo igennem denne gang.

Med hensyn til investeringsfonds er det rigtigt, at man skal binde noget, men det kommer sandelig an på, hvor ens indtægt ligger. Hvis man ligger på under 180.000 kr., skal man binde 70 pct., og det er ikke det, man sparer i skat. Det ved hr. Rahbæk Møller formentlig, men det blev glemt heroppe.

Må jeg sige om hr. Lykketofts påstand om, at han har disse 3–4 gode råd, og at dem vil han da gerne afsløre nu: hvorfor er de ikke kommet tidligere? Jeg vil da gerne høre dem. Specielt efter det indlæg fra hr. Lykketoft, jeg har hørt i denne omgang, er der én ting, jeg vil understrege, for at hr. Lykketoft nu ikke skal blive for skuffet: jeg kan bestemt ikke love på forhånd at følge dem. Kvaliteten af det, der blev sagt heroppe før, er ikke en sådan, at jeg kan give det løfte på forhånd.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

[Rahbæk Møller]

Hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at forhandlingerne om skattereformen havde spæret for at finde et rimeligt grundlag for den bundne opsparing. Det må være mig, der har misforstået noget. Jeg troede ikke, at vi diskuterede skattereform her. Jeg troede, at vi diskuterede det væsentlig mere enkle problem at finde et rimeligt grundlag for en tvangsopsparing. Det kan da ikke have noget med skattereformforhandlingerne at gøre.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er da korrekt, at her drøfter vi ikke skattereform, men grundlaget for en bunden opsparing. Hvis vi i skattereformforhandlingerne havde været igennem alle de ting, man skal igennem for at finde frem til den rigtige bruttoindkomst, så kunne vi have brugt det, men jeg har jo sagt og skal gerne gentage: det er vi ikke kommet til, fordi socialdemokratiet har bragt deres eget forslag med, som bygger på, at det er arbejdsindkomsten, der skal belastes, ikke den samlede bruttoindkomst.

Lenger (VS):

Jeg sad egentlig og tænkte lidt på min egen økonomi, mens jeg hørte på hr. Bernhard Baunsgaard, og jeg fandt ud af, at hr. Bernhard Baunsgaard er en flink fyr.

Jeg sad og tænkte på, at jeg har en af pensionskonti, som hr. Bernhard Baunsgaard talte om, en såkaldt selvpension. Den er jo karakteriseret ved det, hr. Bernhard Baunsgaard kaldte et forbrug, man ikke kan komme ud af. Når jeg betaler 100 kr. på min selvpension, så får jeg straks de 73 kr. tilbage af skattevæsenet. Jeg skal altså kun selv betale 27 kr. Jeg får selvfølgelig 12 pct. i rente. Det er 44 pct. af min egen indbetaling på de 27 kr.

Nu sker der det, at man skal lægge 1984-forholdene til grund for beregningen af den bundne opsparing, og i og med at jeg altså kan trække mine indbetalinger fra, er det reelt kun 19 kr., jeg skal betale for at få 100 kr. mere til at stå på min selvpension. Jeg får stadig væk de 12 pct. i rente af pålydende, og det svarer nu til 65 pct. Af min egen indbetaling, der falder fra 27 kr. til 19 kr., får jeg stadig væk 12 kr. i rente af hver 100 kr. Jeg skal altså med hr. Bernhard Baunsgaards

ord have dette reelle ekstra tilskud, som det jo er, i og med at det, jeg indbetaler på min selvpension, ikke skal bindes i opsparing.

Jeg synes, at hr. Bernhard Baunsgaard er en meget flink fyr, at han tillader mig at spare penge på den måde.

Må jeg så sige om de forslag, der er på dagsordenen, at VS kan anbefale de ændringsforslag, SF har stillet til nr. L 209. Med den udformning, lovforslaget har, vil det forhøjede provenu først komme langt senere ind, end regeringen har postet pengene ud igen gennem omvendte tilskud til arbejdsgiverbidrag af forskellig slags. Det tager SFs forslag højde for, og det indebærer yderligere, at selskabernes muligheder, virksomhedernes muligheder, for at disponere med det direkte formål at undgå skat begrænses ganske væsentligt. Det synes vi er et vigtigt formål.

SFs andet ændringsforslag indebærer, at kommunernes andel af det samlede provenu er uændret. Det synes vi også er rimeligt – af to grunde. For det første for at kompensere for det tab, som kommunerne har lidt ved den stigende anvendelse af selskabsformen. For det andet, fordi regeringens forslag, der går ud på, at kommunerne beholder ikke samme andel, men samme provenu, bygger på en alt-andet-lige-betragtning, som næppe holder i praksis, for som ministeren selv har sagt i en besvarelse af et af udvalgets spørgsmål, vil tilbøjeligheden til at foretage fradrag blive større med en større selskabsskatteprocent.

Derfor kan virkningen af ikke at vedtage SFs forslag med stor sandsynlighed endda blive, at kommunerne indirekte kommer til at finansiere selskabernes, virksomhedernes, fradrag. Det synes vi er urimeligt, også selv om de fradrag måske er noget så positivt som nyinvesteringer. Noget sådant kan efter VS' opfattelse aldrig være en kommunal opgave, men det bliver ikke desto mindre en følgevirkning af forslaget om ændring af den kommunale andel, hvis ikke SFs ændringsforslag vedtages. Vi tror ikke på ministerens alt-andet-lige-betragtning.

Jeg vil gerne sige, at uanset om SFs ændringsforslag måtte blive forkastet, og uanset om socialdemokratiet i et eller andet omfang har ret i, at der er et hul i loven så stort som en ladeport, vil VS ved den endelige afstemning stemme for lovforslaget. Det gør vi ud

[Lenger]

fra den overvejelse, at en forhøjet selskabsskat ud fra en isoleret betragtning er bedre end en selskabsskat på det nuværende niveau.

Uanset om der er et hul på størrelse med en ladeport eller måske kun en stalddør, er det trods alt sådan, at ingen med den konkrete udformning af lovforslaget får en fordel, en fradragsmulighed, en skattetæknings- eller skatteunddragelsesmulighed, som de ikke havde i forvejen og havde haft allerede i hr. Lykketofts tid som minister. Eller med andre ord: de, der har mulighed for at unddrage sig den forhøjede selskabsskat, må til gengæld betale selskabsskat efter den gamle selskabsskatprocent, men på et tidspunkt, der er tidligere end ellers. Så en skærpelse er der under alle omstændigheder tale om, ikke nogen lempelse.

Jeg vil godt i parentes bemærke, at kommunerne ville have fordel af denne omflytning, denne spekulation, om man vil, fordi den vil bringe midler til beskatning, før ministerens ændring af andelen for kommunernes vedkommende når at træde i kraft.

Hvad angår forslaget om bunden opsparing, løser ændringsforslaget ét af problemerne for nogle mennesker, men det berører ikke det helt centrale kritikpunkt, hvilket ministeren også har bekræftet, nemlig at private erhvervsdrivende eller bare folk, der spekulerer lidt i leasingfiduser, har mulighed for selv at påvirke størrelsen af deres bundne opsparing. Den ladeport er reel, for den kan man bruge uden at pådrage sig andre ulemper overhovedet. Det er jo ikke tilfældet, hvis man spekulerer vedrørende selskabsskatten. Allerede af den grund er indgrebet med den bundne opsparing vilkårligt og tilfældigt og uden forbindelse med den reelle skatteevne.

Dertil kommer naturligtvis, at de, der vil blive ramt, typisk er faglærte arbejdere i lejebolig, for trods en klart ringere skatteevne end mennesker med langt højere bruttoindkomster vil denne ringere skatteevne ikke udtrykke sig i beregningen af den bundne opsparing, fordi mennesker i lejeboliger ikke har særlig mange fradrag.

Vi er heller ikke tilfredse med de dispensationsregler, som er stillet op. Vi mener, det er retssikkerhedsmæssigt meget betænkeligt at indføre dispensationsmuligheder, der er så uklare, og hvor det tilsyneladende har været så svært i de besvarelser, der er givet skatte-

og afgiftsudvalget, at få eksempler på, hvordan de vil virke.

Vi har en række ændringer mere, men om dem vil jeg henvise til de bemærkninger, som jeg kom med ved dette lovforslags første behandling.

Generelt kan man sige om begge lovforslagene, at den sminke, de var tænkt som i det samlede indgreb, har en yderst gennemskuelig karakter. Merprovenuet af selskabsskatten betales tilbage til arbejdsgiverne, allerede før det er kommet i kassen, og den bundne opsparing belaster ikke tilstrækkelig entydigt de højeste indkomster, dels på grund af, at der mangler progression, som tidligere tiders bundne opsparinger har indeholdt, dels på grund af det anvendte indkomstbegreb, dels som nævnt på grund af smutvejene.

Derfor står det samlede indgreb i overenskomstforhandlingerne, selv med disse to skattelove, som et indgreb, der er vendt mod lønarbejderne, ikke alene i kraft af sit indhold, men også i kraft af den begrænsning i aktionsretten, indkomspolitik og indgreb altid indeholder.

Til slut vil jeg gerne complimentere hr. Hagen Hagensen for de bemærkninger, han havde om dagbladet Aktuelt. Han konkluderede, at her havde man altså vist, hvordan befolkningen så på dette indgreb. Jeg vil gerne complimentere hr. Hagen Hagensen for, at han ud af en stikprøve på fem personer kan drage erfaringer og konklusioner om, hvordan befolkningen ser på regeringens politik. Det synes jeg er flot. Jeg synes egentlig, man skulle overveje, om man ikke kunne komme ned på to personer.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først sige om lovforslag nr. L 209, at vi er enige i forslaget, som det foreligger, og at vi ikke ønsker at gå ind i en diskussion om den åbne ladeport og muligheden for udnyttelse. Vi erkender, at nogle har mulighed for at overflytte overskud til et år med lavere indkomst, altså det forudgående år. Det erkender vi blankt. Men de skal trods alt betale 40 pct., og derfor er det ikke sådan, at de får et skattefrit beløb. Der kan altså blive tale om, at et større beløb bliver beskattet med 40 pct., end man måske havde regnet med, i stedet for med de 50 pct., men så har

[Arne Bjerregaard]

staten jo dog den fordel, at den får pengene ind tidligere og får en rentefordel deraf.

Jeg tror ikke, at udnyttelsen bliver så stor, som hr. Lykketoft og andre vil gøre den til. I alt fald har vi ikke fundet en bedre måde at løse det på end den, der er foreslået, og derfor kan vi acceptere forslaget, som det foreligger.

Lad mig sige indledningsvis om lovforslag nr. L 208 om den tvungne opsparing, hvor der tilsyneladende har været en vis interesse om min person, at undertiden må man lade sig presse til at handle mod sin samvittighed i enkeltsager, fordi man ikke er herre over de handlinger, andre vil foretage som reaktion mod én, hvis man i den øjeblikkelige situation ikke handler imod sin overbevisning, hvis man ellers ville forstå det.

Jeg er ikke tungen på vægtskålen i denne sag, men alligevel må jeg som medlem vurdere, hvorledes jeg ville handle, hvis jeg var tungen på vægtskålen, hvorledes ville jeg stemme, hvis jeg med min stemme ville kaste landet ud i en valgsituation, hvad jeg ingenlunde tror.

Hvis jeg ville det, hvordan ville jeg så stemme? Ville jeg så tage hensyn til det samvittighedsmæssige på det specielle område eller til helheden? Dér er jeg nødt til at sige, at jeg nok i den givne situation ville sige nej, fordi det ville kaste landet ud i et kaos – der kan såmænd blive kaos nok endda. Ud fra dette må jeg vurdere også de andre medlemmers synspunkter, de andre medlemmers mulighed for at stemme, for når jeg ikke er tungen på vægtskålen, så kan jeg stemme vederlagsfrit. Det koster mig ikke noget, det påvirker nemlig ikke udfaldet. Det ville være det letteste for mig. Det ville måske også være det rigtigste.

Dér er det, jeg spørger: ville det være det hæderlige, for mange andre i tinget har i den seneste tid givet udtryk for, at de er enige i mine synspunkter? Men så stiller jeg dem i den situation, at de ikke kan følge mig, for så ville de være udslagsgivende, og så kunne jeg alene stå med de rene hænder. Det havde været behageligt. Altså ved at stemme imod forslaget ville jeg måske komme til at træde på de medlemmer i forskellige lejre, som er enige med mig, og så ville jeg blokere for det, jeg føler der er mulighed for i øjeblikket: at fastholde tilsagnet om, at vi i alt fald i fremtiden må undgå, at vi nok en gang ram-

mer familien centralt, og at man ødelægger muligheden for med disse medlemmer at få en sådan fremtidig beskatning, at vi ikke herinde i fremtiden skal lave økonomiske sanktioner eller det modsatte imod familien, hvis familien ikke indretter sig på den måde, som vi herinde ønsker af en eller anden ideologisk årsag. Altså simpelt hen at give familien frihed til at vælge sin egen livsform, uden at der skal være nogen økonomiske sanktioner imod den gennem skatten eller sociallovgivningen osv.

Det er min tro, at det i erkendelse af nødvendigheden af disse ændringer af tingene, og af, at der nu er sat fokus på uretfærdigheden, og de tilkendegivelser, der er kommet fra mangfoldige, vil udmønte sig i den kommende skattelovgivning. På den baggrund må jeg sige, at for en gangs skyld bøjer jeg mig og siger, at jeg ikke vil provokere mine meningsfæller i dette ting og dermed forskertse fremtidens muligheder for at få en skattelovgivning, som tilgodeser netop det, som jeg ønsker. Derfor må jeg stemme for forslaget, selv om jeg vedstår hvert et ord af det, jeg sagde ved første behandling.

Lad mig sige til hr. Rahbæk Møller, der sagde, at jeg er blevet trynet, at jeg lader mig almindeligvis ikke tryne; det er mit ambitionsniveau for lavt til. Jeg hører ikke til dem, der, havde jeg nær sagt, følger den Poul Møllerske bolsjedåseuddeling. Det interesserer mig ikke så forfærdelig meget. Det, der interesserer mig, er: hvorledes får man de ideer, man har, igennem? Jeg noterer, at muligheden for at få dem igennem er større på denne måde, for hvis jeg stemte imod, ville forslaget stadig væk være der, men jeg ville ødelægge muligheden for samarbejde med de progressive kræfter på dette område.

Det være nok.

Hr. Bernhard Baunsgaard var inde på husstandsindkomsten, men sagde, at det ville han overlade til fru Aase Olesen, så jeg kan ikke svare på, hvilken modstand der skulle være imod dette.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

I denne omgang skal jeg blot spørge hr. Arne Bjerregaard: vil alle kristeligt folkepartis gruppemedlemmer stemme for forslaget,

[Aase Olesen]

som det ligger her med det ændringsforslag, ministeren har stillet?

Det andet spørgsmål er nok så væsentligt. Jeg forstod, at hr. Arne Bjerregaard har ændret opfattelse af hensyn til fremtidens skateloavgivning. Derfor vil jeg gerne spørge kristeligt folkeparti: står de bag regeringens udspil til skattereformforhandlingerne?

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Hr. Arne Bjerregaards indlæg var lidt ejendommeligt. Han talte først om, at man kan blive tvunget til at gå imod sin overbevisning, og talte om, at man ikke var herre over, hvordan andre kan handle mod én – så på jævnt dansk er han blevet trynet. Men så fortsatte hr. Arne Bjerregaard med at give en helt anden motivering, som er væsentligt mere interessant, end at et folketingsmedlem er blevet trynet – det har vi været ude for før, det er der ikke noget specielt i – men hr. Arne Bjerregaard sagde, at han havde fået tilsagn om, at man i den kommende indkomstskattereform ville undgå at ramme familien og ville give den frihed til selv at vælge sin livsform. Det betyder – for at oversætte til jævnt dansk – at hr. Arne Bjerregaard har fået bindende tilsagn om, at splitting skal være grundlaget for en skattereform, dvs. at en familie bliver beskattet ens, uanset hvordan indkomsten er fordelt blandt ægtefællerne. Det synes jeg er interessant, og jeg vil godt have at vide: er det rigtigt? Har skatteministeren givet dette tilsagn? Er de radikale og socialdemokratiet informeret? Har de også givet det tilsagn? Er det et bindende tilsagn til hr. Arne Bjerregaard om, at i en kommende skattereform bygger vi på splittingprincippet?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

I går eftermiddags tror jeg der var mange herinde i salen, der syntes, at hr. Arne Bjerregaard var et mandfolk. I dag tror jeg der er lige så mange, der synes, at han er en tøsedreng. Er det en gang skuespil for galleriet? Er det ud fra ønsket om en masse presseomtale? Hvad er det, der får medlemmer af tinget til at sige det ene den ene dag og det andet den anden dag?

Man kunne også bemærke rundt om i salen i går, at der vitterlig var mange i den borgerlige regering, som gav hr. Arne Bjerregaard ret. Ja men hvordan kan man komme med sådan et forslag, når der vitterlig er store dele af den borgerlige regering, der synes, at dette forslag om bunden opsparing er noget af det mest dødsyge, de nogen sinde selv er kommet med? Hvordan kan en borgerlig regering komme med et forslag om bunden opsparing, der medfører 30 mill. kr. over en 3-årig periode i administrative omkostninger? Hvordan kan en borgerlig regering komme med et forslag, der sætter folks penge ind på en konto, som de ikke engang får renter af? Jeg spørger bare.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Hr. Rahbæk Møller påstår stadig, at jeg er blevet trynet, og det kan han selvfølgelig blive ved med, men det kan ikke være interessant for så forfærdelig mange.

Jeg siger bare, at jeg sådan set har haft en mere taktisk overvejelse end dette at være trynet. Som jeg siger: det interesserer mig ikke, for jeg har ikke nogen ambitioner om at skulle nå noget. Jeg har det ambitionsniveau, at jeg ønsker at få gennemført det, jeg står for. Kan jeg ikke nå det på kort sigt, ønsker jeg at nå det på lang sigt, og jeg må notere, at jeg ikke kan nå det her og nu, i alt fald ikke i væsentlig udstrækning. Men så må jeg i alt fald ikke odelægge mulighederne for at få det gennemført om et stykke tid.

Jeg kan sige både til hr. Rahbæk Møller og til fru Aase Olesen: ja, jeg står bag det oplæg, som er udformet af regeringen, hvor de ting, jeg omtaler, er skitseret klart.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg er ked af at måtte sige det, men man kan ikke bruge hr. Arne Bjerregaards ord til ret meget.

Jeg vil gerne spørge den politiske ordfører eller kristeligt folkepartis minister i regeringen: står man bag et krav om splitting i de skattereformforhandlinger, som foregår nu? Jeg kan sige, at for vores vedkommende vil vi ikke forhandle splitting, og det vil socialdemokratiet heller ikke, det ved jeg. Derfor

[Aase Olesen]

vil jeg gerne have et autoritativt svar. Det kunne åbenbart ikke komme fra hr. Arne Bjerregaard: går kristeligt folkeparti ikke med til en skattereform, medmindre man får gennemført splitting?

Formanden:

Vi behandler et lovforslag om bunden opsparing. Hr. Rahbæk Møller for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Der er én ting, hr. Arne Bjerregaard og jeg er enige om: det er ret uinteressant, om hr. Arne Bjerregaard er blevet trynet eller ej. Hr. Arne Bjerregaard kom med nogle bemærkninger, der kunne give den opfattelse. Men der er noget, der er væsentlig mere interessant. Det er det samme, som fru Aase Olesen hæftede sig ved. Hr. Arne Bjerregaard talte om, at han havde tilsagn om en beskatning, der ville stille familierne ens uanset livsform, det vil sige, uanset hvordan de fordeler deres indkomster ægtefællerne imellem. Det er splitting. Har hr. Arne Bjerregaard fået et sådant tilsagn? Det var det, han sagde. Eller talte hr. Arne Bjerregaard uden noget som helst mandat?

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg har ikke sagt noget som helst om et tilsagn fra regeringen. Jeg har sagt, at der er flere medlemmer i dette ting, der er særdeles enige med mig i synspunktet, og jeg har sagt, at jeg har været med til at udforme det oplæg til fremtidens skattepolitik, regeringen har fremlagt, og dér kan man jo klart se, hvad der er kristeligt folkepartis målsætning. Jeg deltager ikke i disse forhandlinger, og om man vil fravige det, må man jo tage stilling til senere. Jeg fastholder, at det er det oplæg, jeg har været med til at udforme.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Nu bliver det interessant. Nu gjorde jeg mig den ulejlighed at notere ned, hvad hr. Arne Bjerregaard sagde, og han sagde »tilsagn«, og han talte om at vælge en beskatning, der giver familierne mulighed for at

vælge deres egen livsform uden ændret beskatning. Det er splitting.

Nu siger hr. Arne Bjerregaard så, at det ikke er regeringsmedlemmer, der har givet ham dette tilsagn, men nogle andre medlemmer. Hvad er det for andre medlemmer, der har givet hr. Arne Bjerregaard et tilsagn om noget som helst om indholdet af en kommende skattereform?

Formanden:

Nu er der indtegnet to mere til korte bemærkninger. Så vender vi tilbage til de sager, der er på folketingets dagsorden. Vi har fortsat en meget lang dagsorden foran os. Fru Birthe Rønn Hornbech for en kort bemærkning og derefter hr. Arne Bjerregaard for én kort bemærkning og så hr. Ove Jensen.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er bl.a. mig, hr. Rahbæk Møller.

Der er ikke noget nyt i, at venstre altid har vendt sig imod diskriminationen mod ægtefæller inden for skattelovgivningen. Vi har i flere år vendt os mod diskriminationen mod de familier, der vælger, at den ene går hjemme, mens den anden arbejder uden for hjemmet. Det er der ikke noget nyt i, det har jeg selv sagt fra denne talerstol i forbindelse med en række lovforslag. Disse ting er også medtaget i det oplæg til en skattereform, regeringen har fremlagt.

Jeg vil gerne understrege, at man ikke dermed har lagt sig fast på en bestemt teknisk fremgangsmåde. Venstre har valgt i denne situation at se på helheden, og jeg har personlig som ordfører bøjet mig for, at man ikke i øjeblikket kan ændre beregningsgrundlaget i disse sager. Derfor kan venstre stemme for lovforslag nr. L 208, men vi vil naturligvis gå videre med de principielle betragtninger i regeringens oplæg til en skattereform.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg vil nok en gang over for hr. Rahbæk Møller notere, at jeg ikke én eneste gang har sagt noget om et regeringstilsagn. Jeg har sagt, at der var flere medlemmer af dette ting, der var enige i mine synspunkter, og at

[Arne Bjerregaard]

jeg ikke ville træde på disse medlemmer i den givne situation, for det ville ødelægge mulighederne i fremtiden.

Fru Pia Kjærsgaard sagde, at i går var jeg en helt – var det det, jeg var? – og i dag er jeg en tøsedreng. Ja men det interesserer mig sådan set ikke. Jeg ved nok, at sådan kan det blive udlagt, og sådan vil det blive udlagt; jeg må bare sige: hvad ville jeg vinde i dag ved at stemme imod? Ikke en pind. Jeg ville ødelægge samarbejdsmulighederne med nogle i fremtiden. Noget andet var, hvis jeg var udslaggivende.

Ove Jensen (FP):

Denne regering har efterhånden taget hele landets befolkning grundigt ved næsen. Forud for overenskomstforhandlingerne i 1983 lovede statsministeren, endda her fra folketingets talerstol, at der ville blive givet skattelettelse, hvis der blev aftalt nogle fornuftige overenskomster.

Der blev aftalt overenskomster i 1983, der svarede til regeringens ønsker, men den skattelettelse, regeringen havde lovet befolkningen, blev aldrig gennemført. Det er sikkert en af årsagerne til, at det ikke er lykkedes arbejdsmarkedets parter at nå til enighed denne gang. Man kan sige, at regeringen i 1983 fik lusket nogle overenskomster igennem på grundlag af nogle løfter, som aldrig blev opfyldt.

For så vidt kan man sige, at regeringen nu er mere konsekvent. Nu vedtager regeringen og de radikale nogle overenskomster med en endnu lavere lønstigning end i 1983. Og nu er der ikke noget med at love skattelettelse. Nej, nu er belønningen for ikke at få nogen lønstigning en skatteforhøjelse i form af den bundne opsparing, en skatteforhøjelse, som statsministeren selv har karakteriseret som uretfærdig. Uanset om man kalder det en bunden opsparing eller ej, så er realiteten, at der er tale om en ny skatteforhøjelse, hvad der også er fremgået af udvalgsbehandlingen.

Hvis der skulle være den mindste smule fornuft i tingene, skulle en tilbageholdende lønudvikling selvfølgelig kombineres med skattelettelse, hvad fremskridtspartiet har foreslået, og ikke den skatteforhøjelse i form af bunden opsparing, som regeringen og de radikale gennemfører.

Fremskridtspartiet stemmer naturligvis imod forslaget.

Jeg skal herefter gøre et par bemærkninger om lovforslag nr. L 209.

Den straffeekspedition, regeringen og det radikale venstre her vil foretage over for de virksomheder, der drives i selskabsform, ved at forhøje selskabsskatten med 25 pct., savner enhver saglig begrundelse. Skatteforhøjelsen har ingen som helst forbrugsbegrænsende effekt, idet overskuddet i et selskab ikke kan tages ud til privatforbrug, uden at der sker en fornyet beskatning.

Skatteforhøjelsen vil få den effekt, at der sker en drastisk nedgang i de investeringer, som er en nødvendig forudsætning for at skabe flere arbejdspladser og skabe en større produktion.

Det er givet, at en skatteforhøjelse begrænser selskabernes muligheder for at finansiere nyinvesteringer. Det overskud, en virksomhed frembringer, kan nu engang kun bruges én gang, og når pengene først er brugt til at betale skatter med, kan de selvfølgelig ikke bagefter bruges til at finansiere investeringer med. At det forholder sig sådan, er landbruget et godt eksempel på. Landbruget er igenem årene over skattelovgivningen blevet tømt for kapital. Resultatet heraf er velkendt: der har været tvangsauktioner i stribevis.

Det samme gælder selvfølgelig alle andre virksomheder, når man over skattelovgivningen tømmer dem for kapital. Der er et gammelt ord, der siger, at man ikke skal slagte hønen, der lægger guldæg. Det er det, regeringen gør her. Der er noget, der tyder på, at regeringen ikke er klar over, at det, vi alle sammen skal leve af, er den produktion, der frembringes ude i vore virksomheder.

Fremskridtspartiet stemmer naturligvis imod denne samfundsskadelige skatteforhøjelse, der vil være ødelæggende for den fremtidige produktion og beskæftigelse og kun vil have negative virkninger på hele samfundsøkonomien. Vi stemmer naturligvis også imod ændringsforslaget fra SF om at give forslaget tilbagevirkende kraft.

Formanden:

Inden vi fortsætter forhandlingen, skal jeg give den oplysning, at det er hensigten at holde en middagspause af 1 times varighed. Jeg skal ikke nøjagtigt fastsætte tidspunktet,

[Formanden]

men jeg håber, det kan blive på et tidspunkt mellem kl. 17.30 og 18.00, men det er også mit håb, at denne sag kan forhandles færdig forinden. Hr. Maisted.

Maisted (FD):

Her har vi to af regeringens sociale forslag. Det ene er forslag til lov om bunden opsparing. Socialdemokratiet og SF har afklædt forslaget i enhver henseende. Jeg undlader at stemme til det forslag.

Med hensyn til forslaget om at forhøje selskabsskatten vil jeg gerne fremføre følgende:

Den foreslåede forhøjelse af selskabsskatteprocenten fra 40 til 50 vil skønmæssigt belaste industriens virksomheder med en ekstra skat på ca. 1 mia kr. pr. år. Denne merbelastning opvejes langtfra af nedsættelsen af arbejdsgiverbidragene, idet den foreslåede nedsættelse på 1,5 pct. kun vil spare industriens virksomheder for ca. ½ mia kr. efter skat.

Den foreslåede forhøjelse af skatteprocenten vil begrænse virksomhedernes muligheder for at finansiere nye investeringer. Ikke alene hættes virksomhedernes selvfinansieringsmuligheder, men en forringet soliditet i virksomhederne vil også begrænse lånemulighederne, og den skærpede dobbeltbeskatning vil forringe mulighederne for at tiltrække ny ansvarlig kapital.

For at industrien skal kunne skabe flere arbejdspladser og øget eksport er det nødvendigt med fortsættelse af den investeringsfremgang, industrien har præsteret siden efteråret 1983. Industrien skal bruge penge til investeringer i nye bygninger og nye maskiner, til produktudvikling og markedsføring, ligesom der ofte også skal bindes mere kapital i omsætningsaktiver som varelager og debitorer.

Industrirådet må frygte, at det især er de mere risikobetonede, immaterielle investeringer i produktudvikling og markedsføring, der vil blive ramt af en selskabsskatteforhøjelse.

Alt i alt vil den foreslåede skatteforhøjelse bremse den igangværende positive udvikling i industriens investeringer og hermed modvirke de resultater, der søges opnået ad indkomstpoltisk vej. Industrirådet må derfor stærkt fraråde at gennemføre den foreslåede forhøjelse.

Ja, det er jo enhver bekendt, at dette selvfølgelig er Industrirådets synspunkter, men jeg startede med at sige, at jeg selv vil fremføre disse synspunkter, idet jeg synes, at det ville være rart, hvis der var ét medlem af folketinget, der prøvede på at fremføre Industrirådets synspunkter, som åbenbart bliver opfattet som en landsskadelig organisation i folketinget.

Tidligere har denne regering, den liberale regering – ganske vist så sent som i december 1984 – fremført præcis de samme synspunkter: en forøgelse af selskabsskatten betød, at man ikke fik den arbejdskraft i gang, som man gerne ville have, at man kvalte al lyst til at drive virksomhed, og at man nedsatte investeringerne.

Men man har alligevel fremsat et sådant lovforslag, fordi man tror, at der er en logisk sammenhæng imellem overenskomstindgrebet og et indgreb over for industrivirksomhederne. Sådant forholdet det sig overhovedet ikke. Indgrebet i overenskomsterne har til formål at fremme beskæftigelsen, selskabsskatteforhøjelsen har til formål at hæmme beskæftigelsen. Forstå det, hvem der kan.

Jeg undlader selvfølgelig at stemme til et sådant forslag.

Thoft (SF):

Der er nogle få ting med hensyn til aktieselskabslovgivningen, som jeg synes der er behov for at klippe ud i pap.

De radikales skatteprogram siger, at hullerne i skattelovgivningen skal lukkes. Nu ved jeg godt, at de radikale folketingsmedlemmer har det med at læse deres egne programmer med samme nidkærhed, som en vis mand læser Bibelen, men jeg troede da, at der var en vis realitet i den radikale snak om, at vi skulle have en skattereform, og at vi skulle lukke de værste huller.

Nu har vi forklaret, hvor mange huller der er i aktieselskabsskattelovgivningen, og så skylder de radikale os at forklare, hvorfor de lader døren stå vidt åben for at flytte penge fra ét skatteår til et andet, hvorved man sparer store skattemidler.

Jeg ved godt, at skatteministeren altid siger: ja men det er svært at lave skattelovgivning uden huller, og vi er kun 179, og landets mange tusinde revisorer og sagførere har en kreativ opfindsomhed, de er somme tider

[Thoft]

bedre, end vi er, til at finde hullerne. Men i dette tilfælde har vi klart og præcist konstateret, at der er huller, og så synes jeg godt nok, det er tåbeligt, at man ikke gør forsøg på at lukke dem.

Jeg vil derfor gerne spørge skatteministeren helt konkret, og jeg vil gerne, at skatteministeren svarer så præcist, som det overhovedet er muligt, og ikke sylter det ind i en masse udenomssnak: er det ikke rigtigt, at investerer man i skattebetaling ved at flytte indkomster til 1984, så er fortjenesten herved mindst 25 pct. efter skat? Det vil jeg gerne at skatteministeren bekræfter. Jeg vil gerne spørge ham i den forbindelse, om han kan nævne en bedre investeringsmulighed end en, der giver 25 pct. efter skat risikofrit.

Jeg vil også godt, om ministeren vil bekræfte, at ingen selskaber har afleveret selvangivelse, og at alle selskaber derfor har en mulighed for at manipulere med disse tal.

Jeg vil for det tredje bede ministeren om at bekræfte, at det drejer sig om mindst 20 mia kr., som selskaberne i teorien har mulighed for at flytte tilbage til 1984.

Endvidere vil jeg godt for det fjerde spørge, om ministeren vil bekræfte, at der rent faktisk findes en lang række legale overflytningsmuligheder, f.eks. værdiansættelsen af varelageret – her er det typisk værdiansættelsen for ikke helt kurante varer, som i år bare kan sættes lidt højere – spørgsmålet om igangværende arbejder, hensættelser til tab på debitorer – her er det bare et spørgsmål om at være lidt mindre pessimistisk, end man plejer at være – og afskrivninger på varelager og driftsmidler.

Jeg synes ikke, at ministeren som sædvanlig skal snakke udenom. Jeg synes, vi ærligt og redeligt skal få bekræftet, at disse fidusmuligheder åbner denne lovgivning op for. Så må befolkningen selv tage bestik af et folketing, som er så tåbeligt, at det vedtager lovgivning med huller i, som er påvist både ved førstebehandlingen og ved andenbehandlingen, og jeg kan også love folketinget, at vi nok skal påvise dem også ved tredjebehandlingen.

Man kunne stoppe hullerne meget simpelt. SF har stillet ændringsforlag til nr. L 209 om beskatning af selskaber, således at loven skal gælde allerede fra indkomståret 1984. Dermed vil problemet være løst.

Jeg vil sige til de partier, især til de radikale, som har så travlt med at lukke huller, i hvert fald så travlt med at fremstille sig som et parti, der gerne vil lukke huller: I kan bare flytte fingeren ved afstemningen – så er problemet løst.

Aase Olesen (RV):

Hr. Arne Bjerregaard sagde, at han havde ladet sig presse til at følge sin gruppe og regeringen, fordi han ikke var tungen på vægtskålen. Man kunne jo godt spørge, hvad hr. Arne Bjerregaard så ville opnå med sin tale ved førstebehandlingen. Var det blot og bart et ønske om komme i pressen og komme på forsiden?

Jeg vil godt spørge, hvor det står i grundloven, at man, hvis man ikke er tungen på vægtskålen, ikke skal følge sin overbevisning? Er sandheden om hr. Arne Bjerregaards tunge ikke, at den ikke er tungen på vægtskålen, men tungen ud ad vinduet?

Så vil jeg vende mig til sagen, og det drejer sig om den holdning, som nu åbenbart ikke bare kristeligt folkepartis folketingsgruppe har, men også dele – jeg vælger at sige dele – af venstres folketingsgruppe. Hvad er det for nogle husstande, man vil tilgodese her? Hvad er det for nogle husstande, man vil ligestille? Er man parat til at genindføre sambeskatningen i Danmark efter 15 års særbeskatning af kvinder? Så synes jeg, man skulle sige det i dag. Der er noget, der tyder på efter den debat, vi har haft både i skatteudvalget og her i dag, at vi er ved at tage et 15 års skridt baglæns i ligestillings-spørgsmålet.

Det radikale venstre er på alle måder modstander af at tage et sådant tilbageskridt. Hvis man overhovedet vil begynde at tænke i sambeskatningsbaner igen, så må man spørge sig selv, om det alene er sambeskatning af ægtepar eller man skal have nogle af eller alle de ca. 450.000 papirløse, vi har, med.

Jeg har tidligere herfra sagt, og jeg skal gerne gentage det – det er alvorligt for venstre og for kristeligt folkeparti – at begiver man sig ind i at diskutere beskatning af husstande og vil have papirløse husstande med, så begiver man sig ind i et fuldstændig utidigt dyneløfteri, som er forargeligt på alle leder og kanter. Det er på ingen måde menneskevenligt. Det er tværtimod det mest

[Aase Olesen]

menneskefjendske, man kan finde på at fore-slå i vore dage. Det kan enlige mødre på bi-stand og familier, der får boligsikring, tale med om. Det er sørgeligt, at sådanne forslag skal komme fra kristeligt folkeparti.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

De to lovforslag, vi diskuterer nu, må nat-ur ligvis ses i sammenhæng med regeringens helhedsløsning og den økonomiske politik, som er lagt frem ved denne helhedsløsning.

Lovforslaget om bunden opsparing har til formål at virke forbrugsbegrænsende, først og fremmest – det er lovforslagets sigte, og sådan som lovforslaget er udformet, vil det også være lovens virkning – for de højeste indtægter.

Selskabsskatte lovforslaget har til formål at skabe de fornødne økonomiske midler til at styrke virksomhedernes produktivitet ved direkte at fjerne eller i hvert fald i meget høj grad lempe en omkostning, nemlig den om-kostning, der hedder arbejdsgiverafgifter af forskellig art.

Det er den sammenhæng, der er mellem helhedsløsningen og de pågældende lovforslag.

Det vil være naturligt, at jeg først gør et par bemærkninger om lovforslaget om bun-den opsparing. Inden jeg gør det, vil jeg gerne takke de ordførere, der var positive med hensyn til lovforslaget. Jeg synes også, jeg vil benytte lejligheden til at takke skatte- og afgiftsudvalget og dets formand for dets ihærdige gennemgang af lovforslagene og be-tænkningen. Jeg kan tale med så stor sikkerhed om det gode arbejde, man har lavet i skatte- og afgiftsudvalget, idet jeg jo direkte og personligt har haft lejlighed til at følge det i overordentlig høj grad.

For så vidt angår forslaget om bunden opsparing har man fra visse sider rettet kritik på to punkter mod det lovforslag. Man siger for det første, at grundlaget for udregning af den bundne opsparing er forkert, og for det andet siger man, at det rejser en række proble-mer i forbindelse med den skævhed, som grundlaget giver.

Jeg tror, det er vigtigt, at man gør sig klart, at det grundlag, vi har valgt for den bundne opsparing, i virkeligheden er det eneste aktuelle grundlag, vi har, det eneste aktu-elle grundlag, vi kan bygge på, og vi har

måttet tage det med de fordele og de mang-ler, det rummer.

Man har – det er jo rigtigt – her i dag fo-reslået andre muligheder. Man har foreslået bruttoindkomsten, det vil sige indkomsten uden fradrag for noget som helst. Det lyder besnærende, hvis man kun har lønindtægt, men der findes jo andre end lønmodtagere i dette land, og der findes navnlig mange løn-modtagere, som også har rentefradrag, og der findes erhvervsdrivende. Det siger sig selv, at man ikke sådan uden videre kan gå over til et bruttoindkomstskattesystem.

Der er endda nogle – bl.a. mange kendte skatteteoretikere fra socialdemokratiet – der klart har sagt, at man ikke kan sondre mel-lem private renter og erhvervsrenter. Hvorvidt dette er rigtigt, er et spørgsmål, men jeg kan i hvert fald sige, at gennemførelsen af en sådan sontring – jeg vil gerne understrege, at det har regeringen intet ønske om – er så artsfremmed for det danske skattesystem, at det ikke kan gennemføres som en engangs-foranstaltning for at lave en bunden opspa-ring, som end ikke er en skat.

Man har også, og det har jo været en in-teressant diskussion, diskuteret spørgsmålet om husstandsindkomst. Det eneste, jeg kan sige til det, er, at vi kender heller ikke i vores skattesystem et entydigt husstandsbegreb. Heller ikke her kan det være hensigtsmæssigt for en bunden opsparing, som ikke er en skat, at gå over til helt andre principper.

Lovforslag nr. L 209 om selskabsskat har givet anledning til en række kraftige udtryk som, at vi her har en skattelov – det er en skattelov – der åbner en ladeport for omgæl-ser. Man har sagt, at den grundlæggende fejl ved vores selskabsskatte lovforslag er dets ikrafttræden. Den socialdemokratiske ordfø-erer, hr. Lykketoft, har gjort et ret stort num-mer ud af, at man jo bare kunne støtte SFs forslag, således at loven trådte i kraft et år tidligere, idet han gjorde gældende, at jeg jo var enig i, at der ikke var tale om tilbagevir-kende kraft.

Spørgsmålet om lovens ikrafttræden er et meget centralt spørgsmål for dette lovforslag. Det er rigtigt, at jeg i et svar til skatte- og afgiftsudvalget har udtalt mig om spørgsmå-let om ikrafttræden, og jeg har sagt, at på denne baggrund – altså på baggrund af den sædvane, vi har i skatteretten – er det vel tvivlsomt, om en fastsættelse af en ikrafttræ-

[Ministeren for skatter og afgifter]

delse af forhøjelsen til skatteåret 1985-86, altså et år tidligere end foreslået af regeringen, kan siges at have tilbagevirkende kraft i egentlig forstand, men man må nok mene, at det ikke er tilfældet. Altså: der er ikke tale om tilbagevirkende kraft i egentlig forstand, men derimod om spørgsmålet om den tryghed, som borgerne skal opleve ved at kunne disponere i tillid til de love, der eksisterer.

Det er ganske interessant i denne forbindelse at konstatere, at da man første gang fik aktieselskabsbeskatningslovgivning, nemlig ved et lovforslag af 26. november 1959, lå der en betænkning til grund, og i den betænkning udtalte udvalget, idet man dér netop skød ikrafttrædelsen et år frem:

»Udvalget har fundet denne udsættelse rimelig under hensyn til, at lovforslaget først kan forventes gennemført på et tidspunkt, hvor der er forløbet i hvert fald en væsentlig del af det regnskabsår, der skal danne grundlag for ansættelsen for det første år.«

Man har altså sigtet til, at selskaberne dengang kunne have foretaget dispositioner, som de ikke ville have foretaget, hvis den nye lov havde været kendt. Det, der var afgørende for regeringens standpunkt til spørgsmålet om ikrafttræden af de forskellige skattelove, var netop dette, at borgerne, hvis de handler lovligt, og hvis de handler, som man forventer af dem, skal kunne vide, hvilke skatteregler der er afgørende for bedømmelsen af deres handlinger.

Man har sagt, at sådan som selskabsskatte-loven er lavet, vil den give anledning til en række omgælder, og at den vil give anledning til, at der ikke kommer noget som helst provenu ind i statskassen. Dette er ikke rigtigt. Lad mig for det første sige, hvad det her drejer sig om. Her er ikke tale om, at der er nogen indtjening, der forsvinder, men der er tale om, at der kan være indtjening, der beskattes noget lavere, men til gengæld et helt år tidligere. Der er ingen, der med den skattelov – som hr. Lenger sagde det ganske klart – får nogle fordele, som han ikke har i dag.

Hvad er det da for dispositioner, som man kalder for en ladeport af omgælder? Ja, det er for det første dispositioner af faktisk art, som man altså kunne foretage, siger man, i 1984 i stedet for at vente med det til 1985, og jeg taler om indkomståret. Hvad er det for faktiske dispositioner, et selskab kan foretage? Teoretisk kan det foretage varekøb, som

medfører fradrag, det kan købe driftsmidler med straks-afskrivninger, det kan skaffe sig noget fortjeneste ved at sælge varer, og det kan realisere nogle aktiver. Men man må bare erindre, at her er tiden forpasset, for denne lov træder i kraft den 1. april 1985, og uanset at man har frist med selvangivelsen til den 30. april 1985, så er der i og med døgnets udgang den 31. marts 1985 lukket for den slags faktiske dispositioner. Der er altså slet ikke nogen mulighed for at træffe nogen skattemæssige dispositioner af denne art. Ladeporten er i hvert fald nu indskrænket til en ganske lille lem.

Men så spørger man: hvad kan der så være tale om? Der kan være tale om, at man efter indkomstårets slutning, altså i tiden fra den 1. april til den 30. april, hvor man indgiver selvangivelsen, kan træffe nogle regnskabsmæssige dispositioner. Man kan lave andre værdiansættelser, end man egentlig ville have lavet, og man kan undlade at foretage afskrivninger, som man ellers ville have lavet. Alle disse ting kan man gøre. Men jeg understreger, at her er tale om sædvanlige, lovlige skattemæssige dispositioner, som man kan lave i henhold til aktieselskabsloven for netop at skabe en udjævning, en balance, mellem de forskellige enkeltår. Det er med andre ord lovlige dispositioner, man laver.

Men, kunne man sige, pointen er så netop den, at her gør man ikke bare noget, der er sædvanligt, man får oven i købet en opfordring til det, fordi man sparer i skat derved, at man kan nøjes med at betale 40 pct. i skat fremfor 50 pct. i skat.

Det er selvfølgelig rigtigt, at der er en mulighed for at spare i skat, men her er vi i virkeligheden ved sagens kerne, hvor der er en afgrund til forskel mellem på den ene side den tankegang, som hr. Lykketoft og hr. Thoft og hr. Rahbæk Møller har, og så regeringspartiernes og min opfattelse på den anden side. For hvordan er det, forretningsfolk disponerer? Forretningsfolk disponerer jo ikke udelukkende efter, hvor de har den højeste rente, og om den er 2 pct. større end i en anden situation. Man må se på den disposition, som foreligger, med alle de momenter, den indeholder. På den ene side, at man kan tjene nogle renter, og det vil være 25 pct. skattefrit. På den anden side, at man har kreditomkostninger, som antagelig beløber sig til 7-8 pct. For det tredje forudsætter det jo,

[Ministeren for skatter og afgifter]

at man kan skaffe likviditeten. For det fjerde forudsætter det, at de fradragsbeløb, som man ikke tager det ene år, virkelig kan rummes i det næste år. Man må altså have en vis optimisme med hensyn til det kommende år, og jeg tror, at mange forretningsfolk vil ræsonnere på den måde, at de siger: det, jeg kan spare i skat i år, det tager jeg, for det kan være, at jeg ikke kan udnytte mine fradrag næste år.

Endelig vil der være adskillige, der vil foretrække at bruge likviditeten i virksomheden fremfor at bruge pengene til at betale skat. Så kan man jo også sige, at hvis nogle af investeringerne gemmes til 1985, får man derved større afskrivningsgrundlag i 1985, et afskrivningsgrundlag, som måske netop kan forhindre, at man kommer til at betale den større skat, og det er jo noget der ligger i selve dette skattesystem.

Jeg kan naturligvis ikke påstå og ønsker ikke at påstå, at ingen vil se sin fordel i at overføre indkomster til året bagud fremfor at føre dem fremad. Men jeg vover den påstand, som jeg mener er betydelig bedre underbygget end den påstand, som hr. Lykketoft fremkom med, at hr. Lykketofts påstand bygger på et ganske ensidigt, stereotyp, virkelighedsfjernt billede af dansk erhvervsliv og dansk industri.

Når hr. Lykketoft yderligere siger, at det er milliardbeløb, man vil flytte, hører det altså også til i fantasiens verden, og jeg tror ikke et sekund på, at det vil ske.

Hr. Thoft har direkte stillet et spørgsmål til mig, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det er rigtigt, at selskaberne kan tjene 25 pct. efter skat. Det er et spørgsmål, som jeg har besvaret skriftligt til skatte- og afgiftsudvalget, men jeg skal gerne gentage her, at tallet som udgangspunkt er rigtigt, men at det billede, hr. Thoft ønsker at give af dansk erhvervsliv, er pinende forkert, fordi der ikke er taget hensyn til alle de andre faktorer, der er bestemmende for den beslutningsproces, som man har i dansk erhvervsliv.

De to lovforslag, som regeringen ønsker gennemført, skal altså både sørge for at begrænse forbruget og forøge produktiviteten i dansk erhvervsliv. Lovgivningen om bunden opsparing er en engangsforanstaltning, og som en engangsforanstaltning har vi altså forladt princippet om millimeterretfærdighed og har i stedet satset på nogle hist og her lidt

firkantede løsninger, og det har der jo næsten altid været flertal for i folketinget. Lovgivningen om selskabsskatten er en lov, der skal virke fremad. Det er rigtigt, at der er mulighed for at lave visse dispositioner, men som det også er sagt af den socialdemokratiske ordfører i størstedelen af den presse, der er udkommet i dag, er det kun en engangsforanstaltning. På lang sigt skal loven nok få sin gunstige virkning.

Formanden:

Jeg har indtegnet to for korte bemærkninger, før vi går til anden runde, men jeg beder de ordførere, der ønsker ordet i anden runde, om at markere allerede nu.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Jeg takker for skatteministerens svar, og når vi klipper alt syltetøjet fra – og der var mange ord til ligesom at sukke det hele til – så står tilbage, at erhvervslivet får en forrentning på 25 pct. efter skat ved at benytte de legale muligheder, som jeg omtalte, til at flytte penge tilbage i 1984. Ministeren har bekræftet, at det var legalt, ministeren har bekræftet, at det kunne lade sig gøre, og ministeren har også i et skriftligt svar til udvalget bekræftet, at det drejer sig om mindst 20 mia kr., der således kan føres tilbage til 1984. Det kan godt være, at skatteministeren kalder dette for en lille lem. Jeg kalder det fortsat for et hul i skattelovgivningen så stort som en ladeport. Det er skandaløst, at folketinget lader så stort et hul stå åbent, når folketinget er blevet gjort opmærksomt på det.

Jeg har stor forståelse for, at det kan være svært at lave lovgivning helt uden huller, men når folketinget er blevet gjort opmærksomt på hullerne, er det skandaløst, at der end ikke gøres et forsøg på at stoppe dem.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Thofts korte bemærkning kan forkorte min, for jeg er fuldstændig enig med hr. Thoft. Ministeren prøvede med en masse ordgas at camouflere sin entydige bekræftelse af de påstande, der er blevet fremført af oppositionen, og som er blevet belyst i udvalgsarbejdet. Det er ikke oppositionen, der

[Lykketoft]

har et virkelighedsfjernt billede af dansk erhvervsliv, hr. minister, det håber jeg da i hvert fald ikke. For hvis ministerens billede af dansk erhvervsliv skulle være rigtigt, så skulle det være et billede af et erhvervsliv, der ikke var interesseret i at tjene penge, et erhvervsliv, der ikke var interesseret i at samle en skattefri forrentning på 25 pct. pr. år op, når den blev rakt frem på den flade hånd. Hvad er det da for noget sludder?

Skal vi nu ikke prøve at holde os til realiteterne i det her? Sagen er, at der kan blive tale om at overføre et hvilket som helst beløb op til 20 mia kr. fra beskatning til 50 pct. i 1985 til 40 pct. i 1984-indkomstopgørelsen, og det kan i hvert fald på den baggrund siges med fuldstændig sikkerhed, at regeringen ikke får de penge, regeringen sammen med det radikale venstre har besluttet at bruge til arbejdsgivertilskud. Pakken hænger ikke sammen. Forudsætningerne er forkerte. Ministeren har regnet galt.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg konstaterede, at ministeren ikke kunne bekræfte det tilsagn, som hr. Arne Bjerregaard angiveligt havde fået. Jeg har også konstateret, at socialdemokratiet og det radikale venstre tilsyneladende ikke kender til noget tilsagn. Jeg må derfor konstatere, at dette tilsagn tilsyneladende kun består i nogle venlige ord fra fru Birthe Rønn Hornbech. Så havde det egentlig været hæderligere blot at sige, at man var blevet trynet.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Nu er jeg selvfølgelig klar over, at socialistisk folkepartis opgave i samfundet almindeligvis kun har været at løfte fanen og tage hensyn til nogle taktiske overvejelser, for man har jo sådan set aldrig fået noget gennemført. Derfor er det nemt bare at afvise, at der kan være en anden mulighed end netop bare dette at gå imod i en given situation. Men lad mig sige til fru Aase Olesen, som spurgte, hvad jeg ville: ja men det er da klart; jeg ville have dette forslag ændret. Jeg ville gøre opmærksom på de problemer, der var i den skattelovgivning og den måde at beregne den tvungne opsparing på, og efter

fru Aase Olesens tonefald at dømme må jeg sige, at det ser ud til at være lykkedes, og ændringsforslag kom der trods alt, selv om de var særdeles små.

Lad mig så sige, som jeg sagde før, at hvis man ikke tør ændre sin indstilling, når man ser andre udveje, så lukker man jo altid af. Hvis man ikke vil spille som i skakspillet og sige: jeg er nødt til at tænke på næste træk, så har man kun én ting, og det er sig selv.

Man må nødvendigvis tænke på næste træk, og det er det, jeg har prøvet, og fru Aase Olesen bliver irriteret, for derved kommer fru Aase Olesen i gabestokken.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om bunden opsparing. (Lovforslag nr. L 208).

§ 1, ændringsforslag nr. 1 og 2, således ændret, og §§ 3–11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af selskabsskateloven. (Lovforslag nr. L 209).

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 74 stemte for, 87 imod.

§ 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 75 stemte for, 86 imod.

§ 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.00.

Mødet udsat kl. 17.50

Mødet genoptaget kl. 19.00

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om begrænsning i stigninger i avancer og priser.

(Fremsat 27/3 85. Første behandling 28/3 85. Betænkning 29/3 85).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 7 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om begrænsning af tantieme og vederlag m.v.

(Fremsat 27/3 85. Første behandling 28/3 85. Betænkning 29/3 85).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg skal gøre nogle bemærkninger til det første lovforslag, L 211 om begrænsning i stigninger i avancer og priser.

Ved første behandling af dette lovforslag påpegede jeg en række svagheder, og disse svagheder er trådt tydeligere frem under udvalgsbehandlingen. Specielt forslaget om at indregne en lang række omkostninger og især afskrivninger på priserne har vist, at virksomhederne rent faktisk selv kan manipulere med afskrivninger og dermed med prisfastsættelsen. F.eks. gav alene investeringerne i 1984 baggrund for en forhøjelse af afskrivningerne med op imod 5 mia kr. Hertil kommer indekseringen af hele afskrivningsgrundlaget, og nu vil forslaget give virksomhederne adgang til at forhøje priserne med forskellen mellem afskrivningerne i det seneste regnskabsår og et budget for det løbende regnskabsår. Hvor er balancen henne i forhold til den belastning, man lægger på lønmodtagerne?

At lovforslaget er for svagt udformet, er en opfattelse, der deles af flere uden for dette hus. Bl.a. har Forbrugerrådet tilsendt udvalget sin vurdering af forslaget. Man pegede på mange af de mangler, som også vi har peget på.

Der skal ikke være tvivl om, at socialdemokratiet finder, at en pris- og avancestop ville kunne afbøde en del af det fortsatte reallønsfald, regeringen og de radikale trækker ned over hovedet på lønmodtagerne. Jeg sætter imidlertid mit håb til ministerens tilsagn om, at tilsynet med forsikringsselskaber og tilsynet med banker og sparekasser holder styr på præmierne, på gebyrerne m.v. Set i forhold til lønmodtagernes stramme økonomi finder jeg at det er meget vigtigt.

Tilsvarende håb har jeg for så vidt angår offentlige virksomheders salg af varer og levering af transport- og tjenesteydelser.

Socialdemokratiet kan give sin tilslutning til de ændringsforslag, der er stillet af SF. Ændringsforslaget om at ændre skæringsdagen den 27. marts 1985 til den 1. marts 1985 finder vi er i orden, da man på den måde effektivt imødegår dem, der regnede det for en god fidus at sætte priserne i vejret, da man fornemmede, at et lovforslag var undervejs. Vi har i udvalget fået eksempler på, at virksomhederne for kort tid siden har sendt meddelelser ud om, at man desværre måtte